

DARBININKAS

Vol. LXXVIII, Nr. 50 SECOND-CLASS 341 Highland Blvd. Kaina
Gruodžio - December 24, 1993 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y. Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Įtariamai Vito Lingio žudikai sulauktyti. Dienraštis "Respublika" praneša, kad įtariamieji yra vadinamosios "Vilniaus brigados", apie kurią daug rašė dienraštis, nariai. Visi šeši įtariamieji yra nuo 25 iki 30 metų amžiaus, tarp jų yra ir Boris Dekanidze, žinomo Vilniaus verslininko Georgij Dekanidze sūnus. Gruodžio 7 d. oficialus kaltinimas tyčiniu nužudymu sunkinamomis aplinkybėmis pateiktas 28-ių metų vilniečiui Igoriui Achremovui. Lietuvos generalinis prokuroras patvirtino, kad žmogžudystę suplanavo ir įvykdė "Vilniaus brigados" nariai.

— Vilniaus arkikatedroje bazilikoje seserų benediktinių abate išventinta Motina Imelda. Vienuolyno vyriausiosios išventinimo apeigoms vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis. Vilniaus benediktinės, - pasakė arkivyskupas, - dabar tarsi išeina iš katakombų. Joms jau sugražinta Šventosios Kotrynos bažnyčia, tikimasi atgauti ir vienuolyno patalpas. Vilniaus benediktinių vienuolynas įsikūrė 1622 m.

— Suomijos ministras pirmininkas Esko Aho gruodžio 7 d. su oficialiu atsakomuoju vizitu viešėjo Lietuvoje. Kartu atvyko ir devyni verslininkai, kurie yra susirūpinę, kad Lietuvos prekyba su Suomija yra septynis kartus mažesnė negu Estijos.

— Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko ekspertai gruodžio 16 d. atvyko į Lietuvos susisiekimo ministeriją, kur bus tariamasi, kaip finansuoti Lietuvos komunikacijų modernizavimo projektą.

— Vilniaus socialinės rūpybos centras 600 vilniečių paskyrė Kalėdų pašalpa - kiekvienam po 30 litų. Centro inspektoriai stengėsi atrinkti pačius vargingiausius vilniečius.

— Respublikinis žemdirbių streiko komitetas vienbalsiai nutarė žemdirbių streiką rengti. Gruodis paskelbtas rengimosi streikui laikotarpiu. Sausio pradžioje apie rengiamą streiką oficialiai raštu numatoma informuoti šalies vyriausybę bei žemės ūkio produkcijos perdėbimo įmones. Praėjus pagal įstatymą numatyti 21 dienai prasidės streikas.

— Varėnos medžiotojai sudarė sutartį su bendra Lietuvos, Švedijos ir Italijos firma "Viltlit", kuri verčiasi žvėrienos eksportu. Varėniškiai jau pardavė 520 kilogramų stirnienos ir elnienos. Už 1 kg stirnienos ši firma mokės 4 Vokietijos markes, elnienos - 2. Tariamasi dėl šernienos eksporto.

— Danijos energetikos ministras J. Sjursenas, viešėdamas Lietuvoje, aplankė Ignalinos atominę elektrinę. Grįžęs iš Ignalinos atominės elektrinės, Sjursenas žurnalistas pasakė, kad per dvi valandas jis šloje jėgainei gavęs tokią radiacijos dozę, kaip per dvi dienas, praleidamas natūraliame fone. Ministras pareiškė, kad elektrinė reikia uždaryti.

— Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas K. Jaskelavičius pateikė Seimui prezidento įstatymo pakeitimo projektą. Siūloma prezidento atlyginimą pakelti iki 14 vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio (apie 2,500 litų), o pensiją - iki 75% gauto atlyginimo.

RINKIMŲ REZULTATAI IŠJUDINO PASAULĮ

— V. Žirinovskij — fašistas ar demagogas? —

Gruodžio 12 d. Rusijoje vyko rinkimai į naująjį parlamentą ir referendumas už naująją Rusijos Konstituciją. Preliminariniai rinkimų duomenys paaiškėjo gruodžio 14 d. Rusijos parlamente yra 450 vietų, rinkimai į kurias susidėjo iš dviejų dalių: pusė vietų bus užpildytos pagal partijas, o kita - pagal individualius rinkimo rezultatus. Preliminariniai duomenys rodo, kad partiniu principu užpildytos 225 vietos pasiskirstė sekančiai:

Liberalų demokratų partija - 67 vietos (ultranacionalistinė fašistinė partija, vadovaujama Vladimir Žirinovskij); Rusijos Pasirinkimas - 38 vietos (Jelcin bloko partija, vadovaujama ekonomikos ministro Jegor Gaidar); Komunistų partija - 31 vieta (didžiausia ir įtakingiausia iš visų Rusijos komunistų partijų); Rusijos Žemdirbių partija - 29 vietos (nacionalistinė partija, atstovaujanti kolūkių valdžiai); Rusijos Moterys - 20 vietų (partija nusistačiusi prieš greitas reformas); Trijų blokų - 15 vietų (už greitas reformas, vadovaujama ekonomisto Grigorij Javlinskij); Rusijos Vienybės ir Sutarimo partija - 13 vietų (Jelcin palanki partija, bet už lėtesnes reformas); Rusijos Demokratų partija - 12 vietų (centristų opozicinė grupė, vadovaujama Nikolaj Travkin).

Rinkimų rezultatai buvo netikėti. Viešosios nuomonės apklausos rezultatai prieš pat rinkimus rodė Jelcin partijos Rusijos Pasirinkimas žymų pranašumą prieš

oponentus, bet prognozės per rinkimus nepasitvirtino.

Rusijos Liberalų Demokratų partija iki šiol daugeliui pasaulyje buvo nepažįstama, tiksliau sakant, iki šiol ji nebuvo kreipiama dėmesio dėl jos tariamo silpnumo. Partijos lyderio Vladimir Žirinovskij kalbos, nuskambėjusios per paskutinius kelis praėjusių metų daugeliui atrodė juokingos: noras atkurti Rusijos imperiją, kurios sudėtinės dalys yra trys Pabaltijo šalys, Ukraina, atgauti iš JAV Aliaską (taip padaryti įmanoma, nukreipus raketas su branduoliniu galvutėm į JAV), Pabaltijo respublikas paversti branduolinių atliekų laidojimo vietomis, kad Pabaltijo tautos išsigimtu ir išmirtų ir t.t. Šiandien visiems pasauliui iškilus klausimas: kas jis Vladimir Žirinovskij - demagogas ar fašistas?

Vladimir Žirinovskij puikiai atsitema jo buvę kolegos - advokatai. Jie visi jį prisimena kaip jauną žyda advokata, Žydų kultūrinės organizacijos direktorių ir Rusijos Izraelio aljanso politinį rėmėją. Šiandien Vladimir Žirinovskij - Rusijos ultranacionalistas, kuris kaltina žydus už du pasaulinius karus. Savo autobiografijoje Žirinovskij rašė, kad jo mama rusė, o tėvas, kuris buvo advokatas, yra visiškai neįprastu rusams vardu Volf. Tačiau paklaustas, ar jo tėvas yra žydas, Žirinovskij atsakė: "Niekada, niekada. Mano mama yra rusė, mano tėvas yra rusas, mano žmona yra rusė, mano

sūnus yra rusai. Tik rusai, mano visa šeima yra rusai". 1988-89 m., pagal žydų aktyvistų duomenis, Žirinovskij buvo susijęs su žydų kultūrine organizacija "Shalom". Žirinovskij tuos faktus neigia, sakydamas, kad tai "baisus melas ir šmeižtas".

Liberalų Demokratų partijos lyderis Vladimir Žirinovskij pasakė, kad jo partija tikisi suvaidinti pagrindinę rolę, formuojant naują vyriausybę. Žirinovskij, sužinojęs rinkimų rezultatus, iš karto prezidentui Jelcin pasakė, kad jis nori, kad Rusijos ekonomikos ministras Jegor Gaidar ir užsienio reikalų ministras Andrei Kozyrev būtų pašalinti iš vyriausybės.

Kai naujasis Rusijos parlamentas pirmą kartą susirinko sausio 11 d., Žirinovskij žada pakeisti Jelcin reformų politiką ir tikisi, kad paskelbs, jog "tie tamsūs laikai Rusijoje pasibaigė, kad visos reformos, kurios taip pažeidė Rusijos žmones, yra baigiamos".

Atrodo, Žirinovskij netaps premjeru ir negaus jokio didelio posto vyriausybėje, nes visa vyriausybė turi būti paskirta prezidento B. Jelcin. Tačiau Žirinovskij kalba apie "jo ministrus" ir "mūsų vyriausybę" ir tikisi, kad jis taps naujuoju Rusijos prezidentu.

Rusijos Pasirinkimo partija, negalinti atsigausti nuo šoko, pasisakė, kad kooperuos su bet kuriuo bloku, pasirengusiu kovoti prieš "fašistų grėsmę", kurią kelia Libera-

(nukelta į 2 psl.)

Kalėdos Vilniuje 1992 metais. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

PABALTIEČIŲ ATSTOVAI BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Jungtinio Amerikos Pabaltiečių Komiteto (JBANC'o) nariai buvo pakviesti į Baltuosius Rūmus Washingtono specialiam pasitarimui Pabaltijo respublikų reikalais. Šiam pasitarimui vadovavo specialus JAV Prezidento asistentas ir Vyriausiasis direktorius Rusijos, Ukrainos ir Eurazijos reikalais Tautinėje Saugumo Taryboje R. Nicholas Burns. Ten pat pranešimą padarė Valsybės departamento vyresnysis deputatinis asistentas Europos ir Kanados reikalams Alexanderis R. Vershbow. Taip pat pasitarime dalyvavo Valsybės departamento Pabaltijo valstybių skyriaus viršininkas.

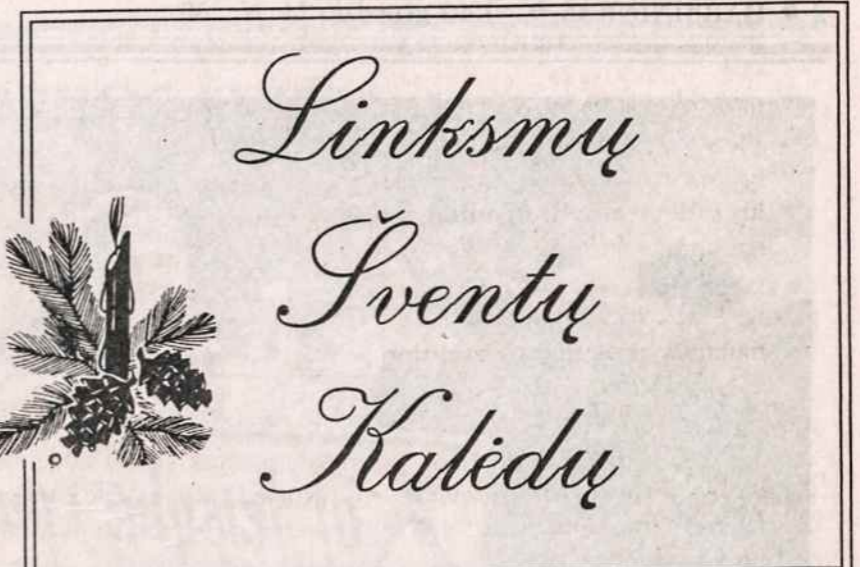
Jungtiniam Amerikos Pabaltiečių Komitetui (Joint Baltic American National Committee) atstovavo trys Amerikos Estų Tarybos atstovai, trys Amerikos

Latvių Sąjungos atstovai ir du Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai; — dr. Jonas Genys ir Vincent Boris. Taip pat dalyvavo vienas vizituojantis estų vyriausybės narys ir Asta Banionytė iš Lietuvių Bendruomenės.

Prieš pradėdant pasitarimą, Amerikos valdžios atstovams buvo įteiktas raštas, kuriame buvo nurodyti labiausiai dominantys baltų kilmės amerikiečius klausimai. Keturi klausimai buvo ypatingai svarbūs: 1) JAV politika dėl Rusijos norų įsigyti "saugumo sferas" Rytų Europoje ir traktuoti kaimyninius kraštus kaip "artimajį užsienį"; 2) Rusijos kariuomenės išvedimas iš Latvijos ir Estijos; 3) JAV pagalba dėl butų statybos iš Pabaltijo valstybių grįžantiems Rusijos kariaukams; 4) Pabaltijo respublikų priėmimas į NATO (Šiau-

rės Atlanto Saugumo Organizacija).

Po trumpų Amerikos pareigūnų pranešimų vyko diskusijos. Dalyviai pažadėjo, kad asmeniniai pareiškimai nebus cituojami spaudoje. Iš klausimų visus pranešimus ir diskusijas, išryškėjo kai kurie JAV politikos bruožai Pabaltijo valstybių klausimais. Manoma, kad Prezidentas Clinton, dar būdamas Arkansas valstijos gubernatoriumi, žinojo apie Pabaltijo valstybių padėtį. Tapęs prezidentu, jis net kelis kartus kėlė Pabaltijo kraštų reikalus Rusijos prezidentui Jelcin, ypač dėl kariuomenės išvedimo ir tuo reikalu yra parašęs prezidentui Jelcin laišką. Šiuo metu Pabaltijo valstybėse yra apie 20,000 rusų kariuomenės, kuri turi būti išvesta ne vėliau kaip 1994 metais. Spauda netei-

Kristaus užgimimas, dail. Hans Baldung Green medžio raižinis 1514.

LIETUVOS IR GVATEMALOS DIPLOMATINIAI SANTYKIAI

Lietuvos ir Gvatemalos nuolatiniai atstovai Jungtinėms Tautoms — ambasadoriai Anicetas Simutis ir dr. Julio Armando Martini Herrera — gruodžio 14 d. pasirašė protokolą, kuriuo Lietuva ir Gvatemala užmezgė diplomatinius santykius, — pranešė Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėms Tautoms New Yorke.

Protokole sakoma, kad abi valstybės pasirošusios vystyti tarpusavio draugiškus santykius ir bendradarbiauti politinėje, ekonominėje, kultūrinėje, humanitarinėje ir kitose srityse, vadovaudamosi Jungtinių Tautų chartijos ir tarptautinės teisės pagrindais.

Gvatemala pripažino Lietuvą

de jure 1923 m. vasario 26 d., bet tada diplomatiniai santykiai nebuvo užmezgti. Tad dabar jie užmezgti pirmą kartą.

Diplomatinių santykių užmezgimo pasirašymas įvyko Gvatemalos Nuolatinėje Misijoje New Yorke. Abu ambasadoriai pasakė trumpas kalbas, reikšdami viltį, kad ateityje tarp Lietuvos ir Gvatemalos vyستysis ir plėsis draugiški ir abiem šalims naudingi santykiai.

Pasirašyme dalyvavo Gvatemalos nuolatinio atstovo pavaduotojai, ambasadoriai Rafael Castellanos-Carrillo ir Antonio Aris de Castilla, ir Lietuvos Nuolatinės Misijos patarėjas Algimantas Gureckas.

singai skelbia, kad Amerika pritaria Rusijos kariuomenės palikimui Latvijoje. Amerika nepritaria jokiam kariuomenės buvimui svetimos valstybės teritorijoje be tos valstybės pritarimo. Rusijos skundai dėl jų tautiečių žmogaus teisių pažeidimų nepateisina jos kariuomenės laikymo Pabaltijo valstybėse. Žmogaus teisių reikalais daugiau turės rūpintis Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija. Dauguma skundų neturi rimto pagrindo.

Kad palengvinti Rusijos kariuomenės išvedimą, JAV Prezidentas su Kongreso pritarimu, buvo paskyręs iš šių metų biudžeto 6 milijonus dolerių ir iš 1994 m. biudžeto 160 milijonų dolerių butų statybai tiems kariuomenės, kurie išvažiuoja iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Dabar paašėjo, kad planuota butų statyba sunkiai vyksta ir Rusijos savivaldybės neskiria tų butų tiems, kuriems buvo numatyta.

(nukelta į 4 psl.)

Nepatenkintų žemdirbių demonstracija Vilniuje. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

EUROPOS PERSITVARKYMAS: AR ATSIRAS VIETOS MAŽYTEI LIETUVAI?

Advokato S. Povilo Žumbakio radijo komentarai, transliuoti gruodžio 12 d. Chicagoje per "Amerikos lietuvių radijo" programą, kuriai vadovauja Anatolijus Šlutas.

Šiuo metu Amerikoje ir Vakarų Europoje vyksta karštos diskusijos dėl NATO kraštų tinklo. Plėsti jį ar ne?

Rusijos valdžia spaudžia NATO vadovybę, reikalaujama, kad į savo tinklą nepriimtų lenkų, čekoslovakų, vengrų ir pabaltiečių. O jeigu ir plėstų šią organizaciją, tai tiek, kad priimtų ir Rusiją bei visus NVS esančius kraštus.

Išsivadavusių kraštų nepriėmimas į NATO reikštų, kad tie kraštai liktų be Vakarų užnugario, kaip kad atsitiko Bosnijai. Visų rusų sandraugai priklausančių valstybių priėmimas į NATO de facto susilpnintų organizacijos garantijas, kaip ir ESBK (CSCE). Tokio silpno vieneto beprasmingumą matome kraštuose, kuriuose vykdomas genocidas. O ESBK (CSCE) kraštai tik žaidžia diplomatinis žaidimus.

Sausio 10-11 dienomis NATO kraštų vadai susitiks su prezidentu B. Clintonu Briuselyje. Ten bus svarstomas kraštų, kuriems yra gyvybiškai svarbu įstoti į NATO likimas. Jų tarpe ir mūsų Lietuvos. Po to B. Clinton planuoja apsilankyti Maskvoje.

Amerikos planas tuo klausimu yra neaiškus, kaip kad neaiški prezidento B. Clinton pozicija Haiti salos, Somalio, Bosnijos ir kitų šalių atžvilgiu. Amerikos Prezidentas pateikė pasiūlymą įkurti neaiškiai "Taikos Partnerystę" (Partnership for Peace).

Šis planas mums yra pavojingas dėl dviejų priežasčių:

Pirma, NATO nebūtų plečiama į Rytus. Net tokie kraštai kaip Lenkija, Čekoslovakija ir Vengrija nebūtų priimti. Jiems, gal ir Pabaltijui, būtų leista stebėti NATO veiklą. Tačiau tiems kraštams nebūtų jokių garantijų užpuolimo atveju.

Antra, Amerikos politika yra aiškiai palanki Rusijai. Pagal tą neaiškų planą jokie Rusijos "artimi kaimynai" nebūtų priimti į Vakarų apsaugos organizacijas.

Nesenai įvykę neramumai Rusijoje parodė, jog rusų karinė nomenklatura turi didelę įtaką prezidentui B. Jelcin. Ta įtaka gali dar padidėti, ryšium su įvykiais rinkimais.

Kariuomenės įtaka aiškiai pasireiškė prieš keletą dienų. Buvęs Rusijos saugumo viršininkas Jevgeny M. Primakov pagraisino, kad, jeigu NATO tinklas bus praplėstas Rytų pusėn, Rusija ims atsakomųjų priemonių prieš Vakarus! Prezidentas B. Jelcin to pagrasinimo neatšaukė.

Buvusio prezidento J. Carter užsienio reikalų patarėjo Zbigniew Brzezinski nuomone, toks agresyvus J. Primakov pasisakymas yra ypač pavojingas. Neaiški Amerikos pozicija kelia neramumus centrinėje Europoje ir, tuo pačiu, kuria Rusijos įtakos zoną, kuri gali linkti prie seno imperializmo.

Vytautas Landsbergis savo pasisakymo Chicagoje metu į J. Primakov grasinimą reagoavo sekančiai: "Šis nepaprastas ultimatumas yra prieš Centrinės Europos kraštų, norinčių įstoti į NATO, stabilumą ir saugumą. Tai yra akivaizdus JAV nuolaidžiavimas.

Senoji L. Brežnev doktrina

RINKIMŲ REZULTATAI IŠJUDINO PASAULĮ

(atkelta iš 1 psl.)

ly Demokratų partija.

Pasaulį ištiko nemažesnis šokas. Tuoj pasipylė Žirinovskij partijos pergalės lyginimai su Adolfo Hitlerio partijos pergale 1930-aisiais. Žirinovskij atvirai apibūdinamas kaip fašistas.

Ukrainos prezidentas Leonid Kravčuk pasakė, kad jis yra susirūpinęs dėl nacionalistų, norinčių atkurti imperiją, pergalės ir pabrėžė, kad jų idėjos, jeigu bus pritaikytos politikoje, būtų pavojingos. "Aš meluočiau, jei sakyčiau, kad nesu sujaudintas. Ir ne tik dėl Ukrainos, bet dėl Rusijos taip pat", - pasakė Moldovos prezidentas Mircea Snegur. Britanijos užsienio sekretorius Douglas Hurd pasakė: "Tai jaudina. Šis žmogus savo kelyje į viršų pasakė susirūpinimą keliančius ir nepriimtinius dalykus".

Izraelio užsienio reikalų ministras Shimon Peres pareiškė, kad nacionalistinių ekstremistų laimėjimas Rusijos parlamento rinkimuose paskatins žydų imigraciją į Izraelį. Vien per šiuos metus į Izraelį atvyko 61,700 Rusijos žydų. Galvojama, kad rinkimų rezultatai iššauks iki pusės milijono naujų imigrantų į Izraelį.

Lenkijos prezidento politikos patarėjas Andrzej Zakrzewski ko-

mentavo: "Nėra jokios abejonės, kad įvyko posūkis į imperinę politiką. Tai yra grėsmė Lenkijai, kadangi nacionalizmas Rusijoje negali būti mums draugiškas". Dauguma Lenkijos laikraščių užėmė dar pesimistiškesnes pozicijas - jie citavo Žirinovskij kalbas apie tai, kad reikią Lenkija, Suomija ir Baltijos valstybes sugrąžinti į Rusijos imperiją.

Didžiausias Suomijos dienraštis "Helsingin Sanomat" rašo, kad dar yra per anksti spėti apie Rusijos nacionalistų ketinimus.

Rumunijos nepriklausomas laikraštis "Evenimentul Zilei" apibūdino rinkimų rezultatus kaip "Rusijos imperializmo pergalę".

Vokietijos laikraščiai staigiai reagojo į rezultatus: "Vladimir Žiaurusis" - "Cologne Express" laikraščio antraštė. Vokietijos dienraštis "Bild" rašo: "Naujasis Hitleris laimi. Jis nori sugrąžinti Aliaską. Jis prieš žydus. Jis grasina atomine ataka". Miunheno "Abendzeitung": "Jelcino pasekėjai mato artėjantį karą".

Iš Rusijos Vladimir Žirinovskij keletą metų yra palaikęs kontaktą su Vokietijos Žmonių Sąjunga, maža Bavarijoje esančia partija, kuri nori išvartyti visus užsieniečius ir aneksuoti dalį Lenkijos ir Pabal-

IŠ LIETUVOS IR APIE LIETUVĄ

— "Pieno laš" draugijos pirminis suvažiavimas įvyko Vilniuje. Atsikūrusios draugijos svarbiausias tikslas — kovoti su vaikų mirtingumu, remti daugiavaikes šeimas, rinkti bei skleisti žinias apie tarptautinę vaikų teisių konvenciją, įgyvendinti šio dokumento principus Lietuvoje. Prieš karą Lietuvoje "Pieno laš" draugija veikė nuo 1923 m. iki 1940 m.

— Kazys Bobelis, Lietuvos Seimo narys, už paramą LDDP partijai laimėti rinkimus ir nuopelnus dabartinei Lietuvos valdžiai, apdovanotas Vyčio Kryžiaus II-jo laipsnio ordinu.

buvo aiški. Po Sovietų Sąjungos subyrėjimo mes ramiai galvojome, kad rusų imperialistiniai laikai baigėsi. Bet ar tai nebuvo naivus galvojimas? Ar nebuvo rusų dezinformacijos darbas?

Ar naujoji rusų "artimojo užsienio" doktrina kuo nors skiriasi nuo Brežnev politikos? Ar Amerika vėl prisidės prie Rytų Europos pasidalinimo tarp didžiųjų valstybių?

Prezidentas B. Clinton senai sakė, kad vienas mėgiamiausių jo herojų yra prezidentas F. D. Roosevelt. Ar mūsų atžvilgiu mes galime tikėtis panašių rezultatų kaip F. D. Roosevelt laikais?

Ordiną įteikė prezidentas Algirdas Brazauskas. Ordino įteikimo iškilnės sujungtos su VLIKO 50 metų sukakties minėjimu, kur kalbas pasakė paskutinis Komunistų partijos generalinis sekretorius, tarybinis istorikas ir pats Kazys Bobelis. Šioms iškilnėms iš valstybės biudžeto buvo skira 24,000 litų.

— Europos bendrijos ekspertų grupė baigė nagrinėti privati-

zavimo eigą Lietuvoje, pateikė savo išvadas ir rekomendacijas. Privatizuota 67% įmonių, kuriose valstybinis kapitalas sudaro 34%. Ekspertai rekomenduoja apriboti arba uždrausti pirmumo teisę įmonių darbuotojams ir atvirai pardavinėti akcijas.

— Kauniečiai jau yra privatizavę 80 tūkst. butų (t. y. apie 95 proc. visų butų). Sakoma, kad taip jie įsigijo nuosavą pastogę 60 kartų pigiau negu rinkos kainą.

VIRGINIA ALEKSANDRAVIČIŪTĖ, lietuviškai kalbanti advokatė, teikia paslaugas **IMIGRACIJOS** bei **ŠEIMOS** teisiniuose reikaluose. The American Immigration Lawyers Association narė. Turi leidimą praktikuoti Massachusetts ir Washington, D.C. One Bulfinch Place, Suite 100, Boston, MA 02114. Tel.: (617) 723-2242; FAX: (617) 723-1899.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuvas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujų vietų - **OHLERT-RUGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bay-side, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virginija Kolodny, lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
IŠTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150

- TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
 - LAIVAI (CRUISES)
 - TRAUKINIAI (AMTRAK)
 - AUTOBUSAI
 - NUOMOJAMOS MAŠINOS
 - VIEŠBUČIAI
 - ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ**
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

Privačios pieno parduotuvės Vilniuje, Savanorių prospekte, atsivežusios pieną iš Lentvario ir Vilniaus apylinkių, parduoda po 60 centų už litrą. Žiemos šaltyje jos vis laukia pirkėjų. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Sveiki, sulaukę Šv. Kalėdų!

Kai Bažnyčia, pasipuošusi violetiniu drabužiu, su Rarotų malda lūpose laukė ateinančio Išganytojo, minia neribotai linksmumu puošė dirbtinomis snaigėmis Kalėdų eglutes. Visur — namuose, gatvėse, krautuvėse — aidėjo giesmės: "Tyli naktis, šventa naktis..." nors ten nedaug tesimatė šventumo nuotaikos, o tylos tai ne nebandyk ieškoti prieškalėdinės mugės sūkurėje.

Jau čia pat ir ta laukoji Šventoji Naktis. Bažnyčia tvins džiaugsmu ir tik tada pradės linksmybės laikotarpį, bet už jos sienų viskas klostysis priešingai — linksmajai prekybininkų mugėi ir jos linksmybėms pasibaigus, liks tik pagirios.

Visur aplink skambant "Linksmų Kalėdų" sveikinimams, perduos juos šeimos nariai, draugai, pažįstami, atsitiktiniai net ir sveitimieji. Ypatinga šio sveikinimo žodžių jėga. Nors kartais ir nujaučiama, kad ne visada tie sveikinimai plaukia iš nuoširdumo perpildytos širdies, bet gal tik iš įpročio, kasdieninio formalumo ar net prekybinio skaičiavimo, vis dėlto jie pakelia nuotaiką, praskaidrina kasdienybę.

Žmonės išreiškia kalėdinius sveikinimus vienokiais ar kitokiais žodžiais, Dievas gi — vieninteliu žodžiu, tapusiu Kūnu. Kai artimieji ir draugai apipila savo asmeninėmis dovanomis, Dievas irgi suteiks savo dovaną — Asmenį.

Kalėdų šventos nakties glūduroje ar užtektų drąsos save paklausti: ko labiausiai trokštame gyvenime? Ypač tarp tos įvairiausių kalėdinių linkėjimų masės! Iš nuoširdaus apsvaistymo išplaukiąs atsakymas tikrai atmestų tuos laikinius ir trapius siekimus.

Niekas iš šios žemės keleivių,

nežiūrint amžiaus aplinkybių, gabumų ar kitokių skirtumų, neapsiribojia vien medžiaginiams dalykams, kaip tikslu savyje. Viskas, ieškąs malonumo žaidimuose: moksleivis ar studentas, besistengiąs savo protą praturtinti amžių eigoje sukaupia išmintimi; jaunuolis, besiviliąs romantiškom vilionėm; suaugęs, besitikiąs sukurti šeimos židinį, pasisekimą profesijoje ir padėti visuomenėje; besenstantis, trokštąs saugumo ir aprūpinimo paskutinėm dienom — visi nors ir taip skirtingais keliais vėžiasi prie vieno ir to paties tikslo — pasiekti laimę.

Tikslas aiškus, tačiau priemonės kartais apgaunančios. Primitant tik pasaulio teikiamas galimybes, būtų rėmimasis greit linkstančia nendre. Siekdamai įgimto laimės ir ramybės troškimo patenkinimo, žemės sūnūs ir dukros kartais pasinaudoja ir netikslomis, net žalingomis priemonėmis. Ar neatrodytų lyg ir žiauru iš Kūrėjo pusės, jei, įdiegęs tokį laimės ir ramybės troškimą, neįgalintų savo kūrinį tai pasiekti?

Ne, Dievas nėra priešingybių autorius. Stebėkime prieš dvidešimt šimtmečių menkučio Palestinos kaimelio pašlaitėse vykstančius įvykius — Taikos Kunigaikščio gimimą. Pranašas Izaijas iš anksto buvo nusakęs, kad tai bus vienas iš Kristaus titulu. Šis naujagimis buvo apsuptas ne galingos kariuomenės būriais: apie jo lopšį rinkosi paprasti piemenėliai. Jis buvo pasveikintas ne patrankų šūvių salvėmis, bet angelų giesmėmis. Šioje angelų giesmėje kaip tik ir buvo išreikšta žmogiškosios laimės formulė.

Ramybė užsilauko tik geros valios žmonių sąžinėse. Ramybė

FAKTŲ SOCIOLOGIJA — ISTORIJS ŠVIESA

Nuo Redakcijos: "Naujas Dienovidis" š.m. spalio 29 d. ir lapkričio 5d. 41-ame ir 42-ame numeruose atspausdino Dalius Dirgėlienės ir Petro Dirgėlos straipsnį "Faktų sociologija. Ivykių testamentai. Nuosavybės kalvarija". Straipsnis yra labai vertingas nuosekliu naujausios Lietuvos istorijos faktų pateikimu ir analize nuosavybės klausimų plotmėje. Perspausdiname šį straipsnį nesutrumpindami ir tikimės, kad jis sudomins mūsų laikraščio skaitytojus.

6

Šiam nutarimui LKP įnirtingai priešinosi. Tas nirtulys galėjo būti ir diplomatinis ažiotažas, sukeltas tam, kad dešinieji skubėtų, visko gerai neapgalvotų ir, paskubomis nutarimą priėmę, į sau pasispęstus spąstus įlįstų. Galėjo būti ir nuoširdus nirtulys. 3 arba 2 hektarų suteikimas kiekvienai kaime gyvenančiai šeimai galėjo būti pagrindas išeit iš kolūkio, o tai ardė LKP planą "Dvarai — kumetynai". Kolūkių specialistai, partinė kaimo nomenklatura aukščiaju aptartais būdais tampa dvarininkais, lengvatinėm sąlygom "paveldėję" iš kolūkių traktorius, įrengimus ir t. t. Eiliniai kolūkiečiai lieka kolūkiuose be jokio savo turto — lažininkais. Arba ūkių, kuriuos įsteigia vietinė savivalda (51 procentas vietos deputatų, 72 procentai viršaičių — LKP nariai), samdiniais.

Nutarimo priėmimas buvo klaida. Nebuvo įsisąmoninta, kad nutarimą reikės įgyvendinti jau teisinio nihilizmo sąlygomis. Partinė ir ūkinė kaimo nomenklatura tų 2-3 hektarų neišleido iš kolūkių. Jie liko kolūkiuose. Kolūkiečiai žinojo, kur jo arai, tie 60 arų. Ir nežinojo, kur jo likusieji 2,4 hektaro. Tie hektarai klajoję po visą kolūkio žemę. Miežių toną atveža iš pakalnės, bulvių maišą — nuo kalno. Ganykla, šienaujama pieva vienais metais — čia, kitais — jau ten. Kolūkio valdovai "specialistai" žmogui sako: tavo hektarai klajoją. Ir žmogus neįtaria, kad tai negerai. O yra negerai. Ateina buvęs žemės savininkas į agrarinę tarnybą, nori žemės nuosavybę atgauti, tai tos tarnybos žmogus jam ir rodo kolūkio žemės planą: negalime tau tavo žemės grąžinti, ji neliečiama, nes yra dviejų trijų hektarų zonoje. Taip kolūkis prasimanė dar

kyla iš tvarkos, tvarka atsiranda iš įstatymo, įstatymas gimsta iš teisingumo. Ir visa tai gimė su Kristumi tie pirmoje Kalėdų naktėje.

vieną būdą svetimai nuosavybei savo "valdymo zonoje" išsaugoti.

1993 metų rugsėjo 1 dieną žemės, gautos po 2-3 hektarus pagal 1990 metų liepos 26 dienos AT nutarimą, turėjo 424,811 žmonių. bendras plotas sudarė 869,9 tūkstančio hektarų. Prie to ploto pridėkim 87,6 tūkstančio hektarų, privatizuotų pagal Valsviečių ūkio įstatymą. Beveik milijono hektarų Lietuvos žemės negali atgauti žmonės, kuriems ta žemė priklauso! Net ir tuo atveju, jei pusė buvusių savininkų būtų išmirę, nepalikę (!) įpėdinių, žemės denacionalizacija, kad ir kaip tobulai ją derintum su apskritai žemės reforma, dabar būtų neįmanoma.

LKP kovą su tikraisiais Lietuvos žemės savininkais ir paveldėtojų laimėjo. Pabandykim įsisąmoninti, kas įvyko. Kai TSRS, o vėliau Rusija okupacinei kariuomenei norėjo suteikti "čia buvusios kariuomenės" sta-

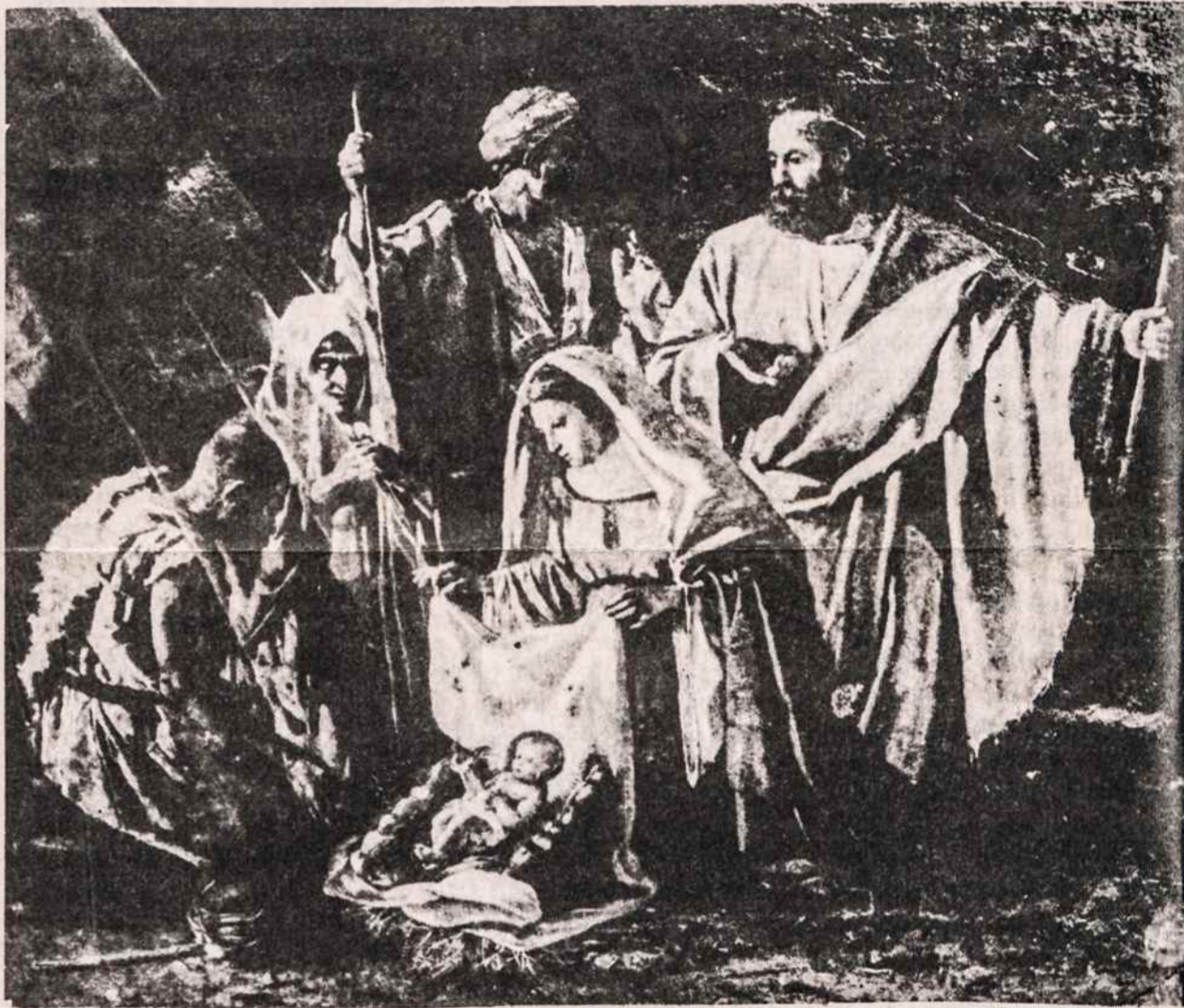
visą, visi supratome klastos esmę: čia buvusi kariuomenė nebebūtų okupacinė! O štai žemės statusą pakeisti leidome. Su žodžiu "demokratija" lūpose. Esmė: ta žemė, kurios nebeįmanoma ar nebegalima denacionalizuoti, tapo jau ne Lietuvos Respublikos, kurią TSRS okupavo, žeme, o buvusią TSRS žemę, kurios paveldėtojai, pamindami ir teisingumą, ir moralę, pasistengė tapti partinė ir ūkinė nomenklatura, visokie specialistai, kvalifikuoti kadrai, buvę okupacinio režimo vykdytojai. Absurdas: agronomelio diplomas tapo žemės nuosavybę paludijančiu dokumentu!

Moratoriumas. Atsimentate? Lietuvoje kaip ir nebuvo žmogaus, kuris 1990 metais būtų galėjęs suprasti ir paaiškinti, kokio velnio TSRS reikalavo to moratoriumo, jeigu juo nepasinaudojo? Tam, kad TSRS galėtų pasinaudoti moratoriumu, LKP —

tiek dieninė, tiek naktinė — turėjo sukurti Lietuvoje, be tam tikros politinės situacijos, dar ir tam tikrą Lietuvos turto situaciją.

Interliudija. LR AT 1990 06 29 dienos pareiškime dėl moratoriumo paskelbimo "1990 m. kovo 11 d. Aktui" pirštu parodoma pabrėžiama, kad moratoriumas galioja ne pačiam Aktui, o tik "sustabdo iš jo kylančius teisinius veiksmus". Į tokių sustabdymų veiksmų zoną pateko ir LR AT 1990 metų kovo 13 dienos nutarimas "Dėl Lietuvos teritorijose esančių sąjunginio ir sąjunginio-respublikinio pavaldumo įmonių, įstaigų ir organizacijų statuso". Jame sakoma: "I. Nustatyti, kad visos šio nutarimo dienų Lietuvos teritorijoje esančios sąjunginio ir sąjunginio-respublikinio pavaldumo valstybinės įmonės, įstaigos ir organizacijos perina Lietuvos Respublikos jurisdikcijai".

Tai reiškia, kad turtas, ant kurio laikė uždėjusi leteną okupacinė TSRS valdžia, tampa, grubiai tariant, Lietuvos Respublikos nuosavybe teisine prasme. Šiam smūgiui TSRS jurisdikcija nebuvo pasirodusi. Įmonės (nukelta į 4 psl.)

Piemenys pagarbina gimusį Kristų. Paveikslas iš Kristaus gimimo grotos Betliejuje.

DARIUS IR GIRĖNAS

JŲ SKRYDŽIO
60 METŲ
SUKAKTĮ
PRISIMENANT

25

PAULIUS JURKUS

Išskridus Postui, iš angaro niekas neišsiskirstė. Aerodromo viršininkas ir laikraštinkai mėgino kalbinti Darius, bet jis atsakė tik trumpai. Jie nenorėjo kalbėtis. Gal rūpinosi, ar aerodromo viršininkas leis jiems išskristi, nes jie neturėjo leidimo. O gal — svarbiausia, galvojo, ar perkrauta "Lituanika" pajėgs pakilti.

Kai "Lituanika" buvo pilnai pakrauta, kapitonas Darius ryžtingai sušuko: "Atidarykite angaro duris!"

Jo balsas tartum visus išjudino. Visi ten buvę padėjo "Lituaniką" išstumti iš angaro. Išstumti padėjo ir du prancūzai. Lietuvių lakūnų akys degė džiaugsmo liepsna.

Lakūnai susėdo į kabiną. Pasigirdo paskutinė kapitono Dariaus komanda:

— Kontaktas!

"Lituanikos" motoras sužūžė. Yra išlikusi nuotrauka, kaip Darius, užvedęs motorą, žiūri į priekį. Tai paskutinė lakūnų nuotrauka. Ir kiek pasiryžimo ir drąsos jų veiduose. Visi aplinkui buvo susijaudinę, nes įvykis tikrai istorinis: atėjo tas momentas, ar "Lituanikai" pasiseks pakilti? "Lituanika" pradėjo riedėti taku. Du kartus vos nenuslinko nuo tako.

Pakilimas buvo tikrai sunkus. Varikliui dirbant visu pajėgumu, "Lituanika", nelygiai svyruodama į šalis, riedėjo įsibėgėjimo taku.

Šis pakilimo takas buvo pats ilgiausias pasaulyje — 1280 metrų. Pakilimo takas baigėsi, bet "Lituanika" dar buvo prilipus prie tako. Žmonės jau šaukė, kad išleistų benzina, nes katastrofa čia pat. "Lituanika", nuvažiavusi visą ilgą taką, prie pat vanden-

no pakilo. Tai buvo 1933 metų liepos 15 d. rytą, šeštadienį, 6 v. 24 minutės New Yorko vasaros laiku, arba — 5 val. 24 minutės standartiniu laiku.

Vos pakilus "Lituanika" ėmė smukti žemyn, į jūros įlankos vandenį, bet Stepas Darius lėktuvą suvaldė, ir jis ėmė kilti aukščiau. Pasukęs Cape Cod kyšulio kryptimi, viršum Atlanto nuskrido į Rytus — į Lietuvos pusę.

V. Posto "Baltosios paukštės" ir oranžinės Dariaus ir Girėno "Lituanikos" pakilimo žinia žaibu pasklido po pasaulį.

"Lituanika" New Yorko spaudoje

Prieš 60 metų New Yorke ėjo daug laikraščių. Miestas gyveno dienraščių žiniomis.

Pirmiausia spauda daug rašė apie lakūno Posto skridimą aplink pasaulį. Jis jau vieną kartą buvo apskridęs. Dabar norėjo pagerinti savo rekordą. Mokėjo išsireklamuoti. Tai spauda ir sekė Posto pranešimus.

Taip nutiko, kad Posto baltas lėktuvas angare stovėjo šalia oranžinės "Lituanikos". Tai buvo tie laikai, kai lėktuvai buvo maži ir angaruose jų sutilpdavo net kelios dešimtys. Lėktuvai turėjo būti po stogu, kad jų nežalotų kokios audros ir lietus.

Tų metų pavasarį vis lijo ir lijo. Lėktuvas skraidyti buvo beveik neįmanoma, ypač ilgesnių kelionių. Lėktuvai buvo prižiūrimi, "Lituanika" dar vis pataisoma.

Dariusi apsispręsti kelionės pradžią nulėmė ir Posto sprendimas. Jis turėjo geresnę informaciją, geresnį lėktuvą. Jeigu jis skrenda, tai buvo patogiu ir "Lituanikai" skristi.

Abu lėktuvai ir pakilo liepos 15 d. ankstyvą rytą. Posto išlydėti buvo susirinkę apie 800 žurnalistų. Tuo pačiu jie atkreipė dėmesį ir į "Lituaniką". Prisirinko ir lietuvių. Sakoma, kad išlydėjo apie 1000 žmonių.

New Yorko spauda pirmiausia aprašė Posto lėktuvą — "Baltąją paukštę", kuri buvo moderniai įrengta. Visi pastebėjo, kad šis lėktuvas, nuriedėjęs tik pusę tako, pakilo.

Greitai ir elegantiškai jis kilo aukščiau ir dingo horizonto toliuose.

Spauda plačiai aprašė, kaip sunkiai kilo "Lituanika", nes ji buvo perkrauta: net tris kartus sunkesnė, negu ji turėjo būti. Spauda tiksliai aprašė, kad "Lituanika" du kartu mėgino atsiplėšti nuo tako, bet jai tai nepavyko. Minia ėmė jaudintis, šaukti, duoti visokių patarimų.

Tik riedėdama tako paskutinės pėdas, "Lituanika" atsiplėšė nuo žemės ir pradėjo kilti. Čia

pat priešais buvo jūros įlanka, kuri ir jaudino žiūrovus: kas bus, kai "Lituanika" įkris į vandenį.

Lėktuvas, kiek pakilęs, pradėjo smukti žemyn. Vėl kilo didžiausias susijaudinimas. Bet Darius lėktuvą suvaldė. Spauda plačiai rašė, ką jis padarė. Darius su lėktuvu padarė kažkokį judesį, lyg kilpą. Iš aprašymo, atro-

do, kad tai buvo pavojingas manevras, bet Darius jį įveikė, ir "Lituaniką" privertė kilti aukščiau.

Iš aprašymų galime jausti, kad ir korespondentai, ir minia suprato, koks puikus lakūnas yra Darius!

(Bus daugiau)

Stasys Girėnas ir Steponas Darius

Trumpas pasižvalgymas jaunystėje

PASLAPTIS, IŠAIŠKĖJUSI
PO 50 METŲ

JUOZAS KOJELIS

Birželio 19 d. dalyvavau Pranciškonių gimnazijos Kretingoje 60 metų sukakties minėjime. Kaip poetės Bronės Liniauskienės ta proga parašytame eilėraštyje, ėjau su „jaunyste susitikti“. Mokytojauti Kretingon 1941 m. atvykau, turėdamas 24 metus. Buvau pusėtinai jaunas, nors mokiniai turbūt kitaip manė. Dabar susitikime su jais kaip lygus su lygiais, nors vis išgirsdavau kreipimąsi „pone mokytojau“, „pone auklėtojau“. Daugelio sutikti nebegalėjau: bolševikinės giltinės pakirsti žuvo partizanais, Sibire, kalėjimuose ar baisių okupacijos sąlygų išvarginti jauni suklupo komunistinėje „laisvėje“. Jaunesnėse klasėse buvusių mokinių po 50 metų veidų atpažinti visai negalėjau, nors kai kurias pavardes ir prisiminiau.

Vyko abiturientų laidų ir klasių susitikimai. Iš mano auklėtosios klasės, baigusios 1944 pavasarį, atvyko tik vienas — Algis Andrijauskas. Su turbūt visais kitais buvau susitikęs 1989 ir 1991. Po pokalbio su Algium, nuėjau pas kitus, baigusius gimnaziją, jau bolševizmui sugrįžus. Kalbėtoja vienoje klasėje tuo metu charakterizavo savo buvusius mokytojus. Kalbėjo ir apie mane. Jai tada aš priminęs gandra, kai rašomųjų metu vaikščiodavau tarp suolų stebėdamas, kad mokiniai nenusirašinėty. Klasės rašomuosius darbelius duodavau dažnai, nes iš jų vesdavau trimestrinis pažymius. Mat klasės buvo didelės (vienoje buvo 60 su viršum mokinių), ir žodžių žinias patikrinti, nė po kartą per trimestrą nebuvo galima suspėti.

Buvęs gimnazijos direktorius Antanas Masonis iškilmingo posėdžio metu pasakojo savo prisiminimus. Jis sakė, kad jam buvo duota „Aptiekoriaus“ pavardė, nes prie pažymių dėdavęs ne pliusus ar minusus, bet trupmenas. Ir iš tų trupmeninių pažymių labai tiksliai vesdavo trimestrinis ir metinius. Aš paprastai labiau žiūrėdavau į pažymius trimestro gale. Trimestro pradžioje mokinių dėl įvairių priežasčių galėjo būti silpnėję, bet jei vėliau sustiprėdavo ir dalyką mokėdavo, geresnio pažymio negailėdavo.

Atrodo, kad nė „Aptiekoriaus“

nei kitos pravardės neturėjau.

Trimestro pabaigoje ar metų gale nemažas skaičius mokinių norėdavo pasitaisyti“. Leisdavau. Net dvejetukininkas galėjo bandyti gauti ketvertuką. Bet tokio atvejo nebuvo, nors vienas kitas bandė. Žinojau, kad matematikos, lietuvių ar lotynų kalbų per kelias dienas išmoksi ir „pasitaisyti“ negalima. Vienu laipteliu pažymį pakelti kai kam pasisekdavo.

Būčiau norėjęs sutikti vieną kitą buvusį mokinį ir sužinoti jų likimą. Pav. vienas mokinytis, kurio pavardės neprisiminu, 1942 m. pradžioje atėjęs į mano kambarį pripažino, kad gestapas užverbavęs jį mane šnipinėti. Pirmuoju bolševikmečiu Plungės gimnazijoje buvęs veiklus komjaunuolis ir norėdamas užsimaskuoti persikėlęs į Kretingą. Bet gestapas užlipęs ant pėdsakų ir iškėlęs ultimatumą: jei nešnipinėsi Kojelio, areštuosime. Sutikęs. Atėjęs pasitarti, ką daryti. Sutarėme dėl taktikos, bet atrodo, kad jis to susitarimo nesilaikė. Būtų įdomu žinoti, ar 1944 grįžęs komunistams, jis vėl tapo veiklus komjaunuolis.

Klausinėjau apie buvusį keistuolį mokinį Sakerį. Vardo neprisiminu. Jis, V-sios klasės mokinytis, 1943 m. pavasarį, prieš mokslo pabaigą, atėjo pas mane ir po nedrąsios įžangos paklausė: — Ar, p. mokytojau, žinai, kas aš esu?

— Esi Sakeris, ir nelabai geras mokinytis. Iš abiejų mano dėstomų dalykų — dvejetukai.

— Aš esu žydukas, — žiūrėdamas man į akis sako. — Vokiečiai mane gauda.

— Kaip galiu aš tau padėti?

— Aš perėjau į katalikų tikėjimą, ir mane priimtų į Telsių seminariją, jei turėčiau penkių klasių pažymėjimą. Ten galėčiau pasislėpti. Jei lieku antrus metus, man blogai. Prašau parašyti man trejetukus.

Jam pasakiau, kad dar iš kitų trijų dalykų išėina dvejetukai. Jis sakė prašysiąs ir kitų mokytojų, kad pažymius pakeltų. Mokyklos baigimo dieną pažitūrėjau į žurnalą ir pamačiau, kad visi pažymiai patenkinami, ir Sakeris perkeltas į VI-ją klasę.

Po vasaros atostogų, pirmą dieną mokiniams susirinkus į klases, ateinu į VI-ją klasę ir savo

akimis netikiu: pirmajame suole sėdi ir šypsoi Sakeris.

„Apgavo“, pagalvojau. Bet už kelių dienų gestapas mane areštavo, išvežė Vokietijon, ir taip iki šiol nežinau, ar Sakeris buvo žydukas, ar ne. Bet viena penkiasdešimties metų paslaptis, atvykus šiais metais į Kretingą, išaiškėjo: sužinojau, kas mane įspėjo apie gresiantį areštą. Maniau, kad niekad to nesužinosiu.

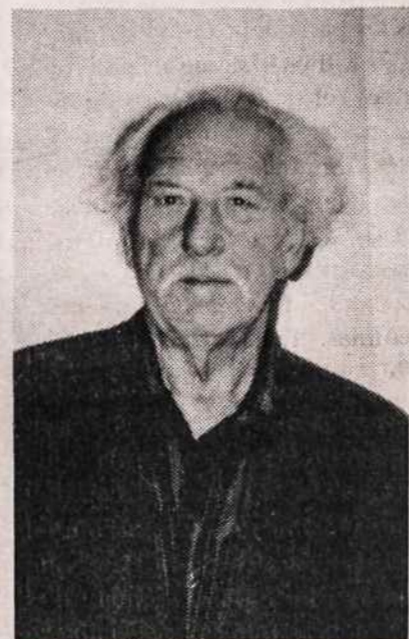
Vėl grįžkime į jaunystę, į 1943 metus.

Dieną prieš areštą į namus, kur gyvenau, atėjo kepurę užsimaukšlinęs jaunas vyras, išsikvietė į priėmimą, kad šeiminiškai negirdėtų, ir pasakė, kad iš Kauno atvykę gestapininkai mane areštuoti. Daugiau į jokias kalbas nesileido ir išskubėjo. Turėjau laiko iš Kretingos pradingti, bet dėl tam tikrų motyvų nutariau pasilikti. Kitą dieną tikrai areštavo, ir gestapo „globą“ palikau tik kitų metų pavasarį, nors ir iš kalėjimo išėjęs vis dar buvau laikomas gestapo priežiūroje.

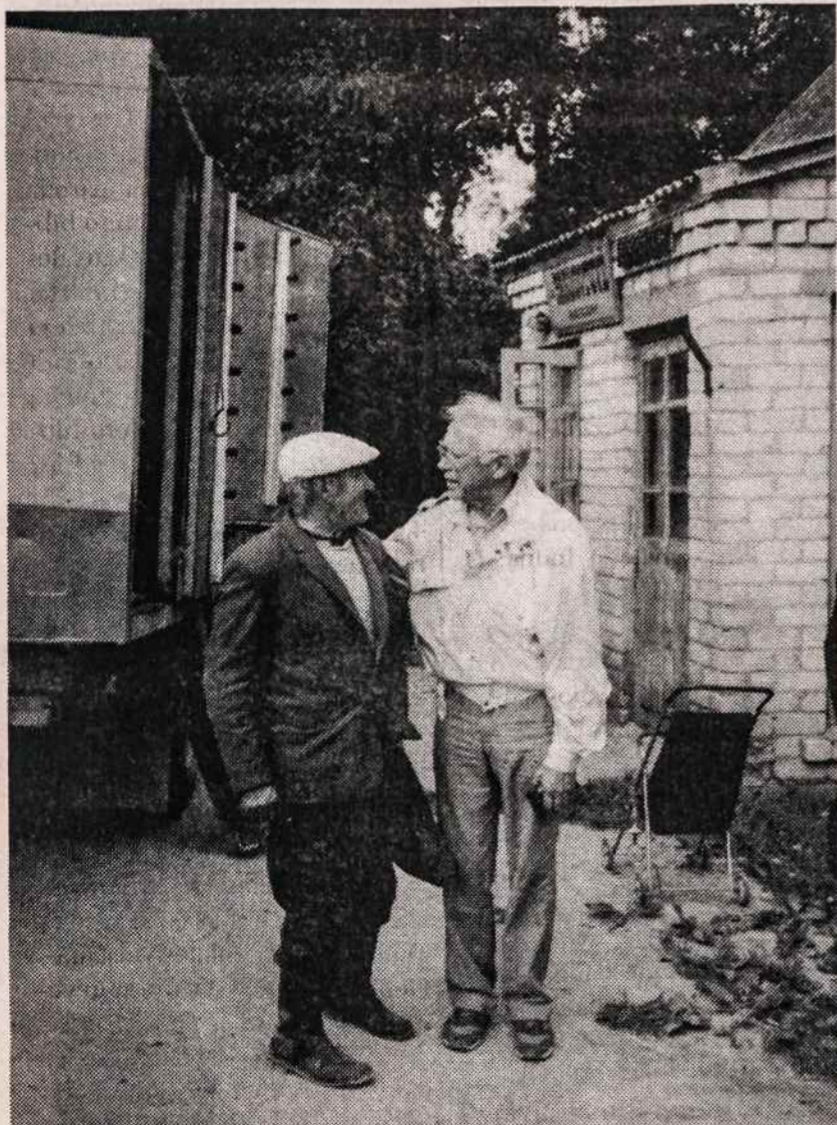
Būdamas kalėjime ir vėliau galvojau, kad tą žmogų galėjo pasiūsti gestapo vertėjas, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, iš Kauno buvo atvykęs su mane areštavusiu gestapininku Gottschalk. Per pirmąjį tardymą Kretingoje vertėjas akimis ir veido grimasom, mačiau, stengėsi man padėti. Po karo sužinojau, kad anas vertėjas buvo lietuvis Romas Norvydas, baigęs Panevėžio gimnaziją, bet rusams Lietuvą okupavus, 1940 m. repatriavo į Vokietiją (turbūt turėjo vokiško kraujo), o 1941 m. Lechel pavardė grįžo Lietuvon kaip gestapo tarnautojas. Po karo, susigrąžino Norvydo pavardę, gyveno vienoje lietuvių stovykloje Vokietijoje (Würzburgėje?), paskui emigravo į Australiją, baigė medicinos studijas ir tapo gydytoju. Dabar jau miręs. Bet aš klydau, iš tikro mano geradaris buvo kretingietis Antanas Labanauskas, kurį laiką 1941 m. net buvęs mano mokinytis. Bet kai atėjo mane įspėti, jo nepažinau. Ta paslaptis atsiskleidė šiomet, Pranciškonių gimnazijos jubiliejaus metu.

Praėjus pagrindiniam jubiliejau iškilminge, kas tai pasakė, kad vienas žmogus norįs su manim pasikalbėti. Buvau užimtas, tai susitarėm kitą dieną (sekmdienį) susitikti prie bažnyčios. Susitikom ir prakalbėjom visas pamaldas. Jis man papasakojo, kad iš jaunystės gerai mokėjęs vokiečių kalbą, tad vokiečiųmečiu nuėjęs dirbti į „Arbeitsamt“ (vokiečių darbo įstaiga, kuri turbūt turėjo ir įvairių kitų uždavinių). Vieną dieną viršininko kabinete jis išgirdęs pokalbį su iš Kauno atvykusiais gestapininkais ir supratęs, kad jie atvykę mane areštoti. Sunerimęs. „Ką daryti“, klausęs save. Jei mane painformuos, o aš apie tai kam nereikalingam prisitarsiu ir išgirs gestapas, jam gresia koncentracijos stovykla. Iš antros pusės, jausiąs sąžinės graužimą, jei žinodamas neįspėtų. Lietuviška pareiga įveikė baime, tad atėjęs ir man pasakęs.

Iš ūgio, tamsoko gymio ir dabar galėjau pasakyti, kad prieš

Antanas Labanauskas, įspėjęs apie areštą

Gimtajame bažnytkaimyje sutiktas Antanas Alekna, su kuriuo prieš 65 metus kartu lankyta pradžios mokykla.

Šių prisiminimų autorius žurnalistas Juozas Kojelis Kretingoje susitikęs po 50 metų su savo buv. mokinėmis ir mokiniais.

FAKTŲ SOCIOLOGIJA —
ISTORIJS ŠVIESA

(atkelta iš 3 psl.)

Lietuvoje — valstybės nuosavybė, ir tiek. Jos — kieno nors balanse. O balansas — kas? Tokios nuosavybės formos tarptautinėje jurisdikcijoje nėra, civilizuotas pasaulis jos nesupranta. O jokių kitų nuosavybės dokumentų TSRS neturi. Štai tuo metu, kai moratoriumui įsigaliojus (tam reikėjo fiksuotos derybų pradžios) nutrūktų LR AT kovo 13 dienos nutarimu įtvirtinta „okupantės valstybės turto Lietuvoje“ priklausomybė LR jurisdikcijai, TSRS ir buvo pasiryžus sutvarkyti „TSRS nuosavybės Lietuvoje“ popierius taip, kad juose įrašytos nuosavybės formos civilizuotame pasaulyje būtų negincijamos.

Dar iš LR AT kovo 13 dienos nutarimo: „Visų šių imonių (sąjunginio ir panašaus pavaldumo — aut.)... valdymą (...) pavesti Lietuvos Respublikos vyriausybei“.

Vyriausybė, deja, buvo tokia, kuri rėmėsi „51 procentu deputatų vietinėse Tarybose ir 72 procentais viršaičių — LK narių“. Palaikė ir tų „pasislėpusių valdovų“ siekius LR turto statusą pakeisti „buvusiu TSRS turto“ ir jį užvaldyti „ciniško paveldėtojo teise“. Statuso pakeitimo 50 metų mane aplankė ir įspėjo tas pats žmogus, kuris stovi prieš mane. Tik metai abiejų veidus buvo gerokai išvagoję ir plaukus prareinę. Jo paslauga tada nepasinaudojau, bet dabar, kaip ir visą 50 metų, jaučiau dėkingumą nepažįstamajam, kuris rizikuodamas savo likimu norėjo man padėti.

Antanas Labanauskas dabar gyvena Kretingoje. Pasikeitėme adresais, vienas antrą nufotografavome ir dabar susirašinėjame.

Kitą dieną Kretingoje suradau namus, kuriuose okupacijos laikais gestapas buvo įsikūręs ir kur aš buvau areštuotas. Vėliau nuvykau į Klaipėdą ir aplankiau anais laikais buvusį kalėjimą, kuriame ilgesnį laiką buvau kalinamas. Dabar čia įsikūręs Klaipėdos policijos komisariatas. Buvusį mano kalėjimą aprodė pats policijos komisaras, kurio pavardės nepažįstėjau. Patarpininkavo malonus Klaipėdos ligoninės gydytojas dr. Antanas Navickas, su kuriuo ir žmona, vykdamas į Lietuvą, pripuolamai buvau susipažinęs Frankfurto aerouoste.

Pasivaikštinėdamas jaunystės keliais, norėčiau dar kada nors aplankyti Tilžės buv. gestapo rūmus ir gerai pažįstamą buv. sunkiųjų darbų kalėjimą Ragainėje. Gi šiuo kartu džiaugiuosi Kretingoje susipažinęs su dviem Lietuvos Seimo nariais, pajėgiais politikais — Romualda Hofertiene ir Ignacu Uždavinium. Tikiosi, kad dar bus laiko su jais bendradarbiavimą pratęsti.

PABALTIEČIŲ
ATSTOVAI

(atkelta iš 1 psl.)

būtinai susitikti su maj. Majorovu. Tai turbūt pirmas kartas istorijoje, kad JAV pabaltiečiai gina Rusijos karininkų reikalus.

Dėl Rusijos siekių turėti naujas įtakos sferas ir pradėti kurti naują imperiją, atrodo, kad Amerika šio reikalo dar nėra gerai išstudijavusi. Plačiau prasme JAV laikosi įsitikinimo, kad Rusija naujos imperijos nekuria. Rusijos kariuomenė buvo kviečiama į kai kurias teritorijas, kad ten palaikytų tvarką, o kai kurios nepriklausomos buvusios sovietų respublikos savo noru jungiasi į ekonominę bendriją ir į „rublio zoną“. Atseit, Rusija yra didelė valstybė ir vedant su ja reikalus reikia elgtis atsargiai. Rusija priešinasi Rytų Europos valstybių narystei NATO organizacijoje, nors Amerika tam nesipriešintų.

Rusijos užsienio reikalų ministras Kozyrev Jungtinėse Tautose ir laikraštįje „Washington Post“ paskelbė aiškų norą vėl domiuoti buvusioje Tarybų Sąjungos teritorijoje, tačiau JAV politikai jį tai mažai reagavo. Kyla klausimas, ar vėl prasidės nuolaidų Rusijai politika, kaip buvo po Antrojo pasaulinio karo. Tuomet vėl tektų žadinti Amerikos politikus, kad neužmigytų po laimėto šalčio karo. Rusijos atominės raketos tebėra atsuktos į Amerikos miestus, o Rusijos įtaka didėja taip vadinamą „nepriklausomų valstybių“ zonoje. Lietuva, Latvija ir Estija savo laisvę gins visais būdais. Amerikos politikai apie tai žino ir nėra abejonės, kad JAV buvo, yra ir bus Baltijos valstybių rėmėja, įgyvendinant laisvę, demokratiją ir tautų gerovę.

ALT-LB

Pataisa priimta

Ar saugu JAV lietuviui
peržengti Lietuvos sieną?

Lietuvos Seimas nubalsavo už naują Pilietybės įstatymo 18-ojo straipsnio redakciją. Diskutuota gruodžio 7 d. Seime buvo ilgai. Nuspręsta pritarti (už 70, prieš 6, susilaikė 14) R. Markausko (LDDP) pateiktam tekstui:

„Lietuvių kilmės asmenys, prieš 1940 birželio 15 turėję LR pilietybę, ir jų vaikai, taip pat kiti asmenys, iki 1940 birželio 15 turėję LR pilietybę, jei nėra repatrijavę iš Lietuvos, ir nuo 1940 birželio 15 iki 1990 kovo 11 pasitraukę arba išstremti iš Lietuvos, gyvenantys kitose valstybėse, LR pilietybę atstato, raštu pareiškę LR VRM ar LR diplomatinėms įstaigoms užsienyje, kad jie yra LR piliečiai, ir patelkę tai patvirtinančius įrodymus. Jų atžvilgiu netaikomos šio straipsnio pirmosios dalies ir Pilietybės įstatymo 1 str. 1 punkto išlygos“.

Vienas iš pataisos autorių, LDDP atstovas A. Gričius pasakė, kad kol nėra dvišalių susitarimų, naujuoju įstatymu pasinaudojęs, pavyzdžiui, JAV lietuvis, peržengęs Lietuvos sieną, bus traktuojamas tik kaip Lietuvos pilietis, o Amerikoje jis busias tik jos pilietis.

Dalis Seimo narių vertina pataisą kaip dvigubos pilietybės įteisinimą. Vytautas Landsbergis akcentavo, kad priimta pataisa „nėra dviguba pilietybė“. Prieš pataisą balsavo socialdemokratai ir pora dešiniųjų, susilaikė taip pat dešinieji.

(Bus daugiau)

Skausmo valandoje pareikškite Darbininko
laikraštyje užuojautą savo liudintiems
draugams ir pažįstamiems.

KAS ĮVYKO CHICAGOJE?

Fotografijų paroda

“Ciurlonio” vardo galerijoje Chicagoje spalio 29 d. buvo atidaryta 22-ji kasmetinė lietuvių fotografijos paroda, kurios tema šiemet buvo “Draugystė”. Parodoje dalyvauja fotomenininkai: Romualdas Požerskis, Romualdas Rakauskas, Antanas Sutkus, Aleksandras Macijauskas ir kt. Išeivijos fotografams atstovauja: Algimantas Kezys, Kazys Daugėla ir kt.

Parodos tema kataloge (jo redaktorius — Algimantas Kezys) apibūdinama taip: “Draugystė, meilė, — ar tai vien paskutinių amžių apibrėžtos reikšmės su savo rėmais? Mūsųose išliko ir kitoks, ne mažiau iškilus jų simbolis — užmirštas ir sunkiai apčiuopiamas mūsų ethnos sąlytis su gamta: meilė jai, prierašumas, globa, atsidavimas. Begaliniai reikšmingą vietą žmonių Meilės, Draugystės, Bičiulystės gyvenime užėmė kosmos bei pasaulis jame”.

Atidarant šią foto parodą, kalbėjo jos organizatorius Algimantas Kezys, o rengėjų vardu — Budrio lietuvių foto archyvo atstovė dr. Milda Budrienė. Parodos atidaryme apsilankė gana didokas būrys foto entuziastų, kurių dalis vėliau nusukdė į kitose patalpose vykusių literatūrinę vakaronę.

Šią parodą apipavidalino Stasys Žilevičius ir Algis Trinkūnas. Atsilankiusieji galėjo balsuoti už geriausią nuotrauką ar jų grupę. Šio konkurso pravedėjai Stasys ir Zunė Žilevičiai.

“Nuodėmingas angelas”

“Vaidilutės” saviveiklininkų teatras spalio 31 d. pakvietė svečius į savo aštuntąją premjerą, įvykusią Jaunimo Centro scenoje. Apie 400 žiūrovų šį kartą turėjo progą pamatyti P. Vaičiūno 5 veiksmų melodramą “Nuodėmingą angelą”. Šis 1927 m. išspausdintas ir tais pačiais

metais pastatytas veikalas nebuvo daug vaidinamas Lietuvoje. Išeivijoje mažai kas ėmėsi jį statyti. Gal tai buvo todėl, kad kūrinys gana gilus ir jame veiksmo nėra daug, tad eiliniam žiūrovui nėra labai patrauklus.

“Vaidilutė”, kuri gyvuoja jau 8 metai, šį savo uždavinį atliko pusėtinai, žinant, kad iš mėgėjų vieneto negalima laukti ypatingų rezultatų. Profesionalė aktorė, veteranė iš Vilniaus, Irena Leonavičiūtė, šį kartą pasirodžiusi režisierės rolėje, sugebėjo išspausti iš eilinių scenos entuziastų gana daug.

Pagrindines roles vaidinusiai: Vidas Dumašius ir M. A. Jurkutė išsiskyrė iš viso ansamblio jau į profesionalumą linkstančiais sugebėjimais. Sigitas Gudis ir Viktoras Radvila, gimę Amerikoje ir “Vaidilutėje” pasirodę ne pirmą kartą, sugebėjo brandžiau apiforminti savo roles. Iš jaunųjų gerai nuteikė Teodoras Dobrovolskis. Na ir likusieji — Kęstutis Kalikauskas, Jolanta Šakalienė, Skirmantė Jakštaitė, Lilija Jasaitė ir Valdas Šepkus įnešė nemažą dalį talento pastangų į bendrą spektaklio pasisekimą.

Ne tik režisierė — aktorė I. Leonavičiūtė, bet ir 7 vaidintojai yra neseniai atvykę iš Lietuvos.

Nežinot, pasisekusios premjeros, šį teatro sambūrį vis tebešpaudžia finansinės bėdos ir dėl piniginių problemų gal teks nutraukti prieš 8 metus pradėtą darbą. Nebent artimiausiu metu atsirastų mecenatų.

Koncertavo S. Povilaitis

Vienas iš žymiausių Lietuvos estradinių dainų atlikėjų solistas Stasys Povilaitis įsiterpė su savo koncertu į taip jau gausią šio rudens sezono renginių virtinę. Jaunimo Centre spalio 17 d. jis davė gražų ir nuotaikingą koncertą, kurio klausyti buvo susirinkę daugiau negu 300 tautiečių.

Atėję nesigailėjo, nes išgirdo

Philadelphia, PA. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje įrengtas Aušros Vartų Marijos altorėlis. Dalyviai minimi aprašyme.

tikrai jausmingą programą. Solistą 1974 m. “Jaunimo gretų” žurnalo skaitytojai buvo išrinkę populiariausiu pramoginiu dainų atlikėju, o 1991 m. jis gavo Antano Šabaniausko vardo premiją.

S. Povilaitis — garsiųjų Lietuvos ansamblių “Nemuno žiburių” ir “Nerijos” solistas, “Lietuvos” viešbučio naktinio klubo dainininkas, daugelio koncertų įvairiose Lietuvos vietovėse (daugumoje Palangoje) dalyvis. Jis koncertuoja ir dabar.

Spalio 17 d. popietę Jaunimo Centre irgi vyravo pakili nuotauka, rodanti, kad ir išeivių tarpe Stasys Povilaitis turi daug gerbėjų.

Po šio pasisekusio koncerto jis spalio 23 d. buvo pakviestas dainuoti Lietuvių Centre, Lemon-te. Čia vėl solistas turėjo didelį pasisekimą.

Būta ir daugiau pasiūlymų koncertuoti kituose lietuvių telkiniuose, tačiau dėl įsipareigojimų tėvynėje, jis spalio 26 d. pajudėjo atgal į namus.

Solistas žadėjo kitą pavasarį čia atvykti ilgesniam laikui. Jis planuoja Amerikon atvažiuoti balandžio pradžioje ir išbūti apie 2 mėnesius. Tada bus galimybė apvažinėti įvairias lietuvių kolonijas. Lietuvių kolonijos, kurios norėtų St. Povilaitį pas save išgirsti, gali skambinti jo įgalotiniui Amerikoje Ed. Šulaičiui telefonu 708 652-6825. E. Š.

PHILADELPHIA, PA

Pagerbta Aušros Vartų Marija

Šv. Andriejaus lietuvių parapija lapkričio mėn. specialia iškilme atžymėjo Aušros Vartų Mergelę Mariją. Įrengtas ir pašventintas altorėlis su specialiomis apeigomis.

Šis Aušros Vartų paveikslas Philadelphiaje turi savo istoriją. Pirmiausiai jis pasirodė Chester, PA, parapijos Aušros Vartų bažnyčioje. Kai dėl gerokai sumažė-

— Druskininkų mėsos fabrikas netrukus bus akcinė bendrovė — 46% akcijų išpirkto savi darbuotojai. Likusias akcijas įsigyti pirmenybė bus suteikta žemdirbiams, čia pardavusiems savo užaugintus gyvulius. Druskininkų fabrikas neturi šaldytuvų, nedelsia atsiskaityti su žemdirbiais, todėl turi neblogą vardą.

— Kornelijaus ir Dianos Matuzevičių, Lietuvos kinematografininkų filmas “Iliuzijos” XV tarptautiniame Nyono (Šveicarija) dokumentinių filmų festivalyje laimėjo vieną iš svarbiausių apdovanojimų — specialią Šveicarijos radijo ir televizijos premiją. Tai dviejų dalių pasakojimas apie rašytoją Jokūbą Josadę.

T. T. B.

— Prof. Povilas Zakarevičius, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto prorektorius, du mėnesius būdamas JAV ir universitetuose domėdamasis, kaip organizuojamos biznio ir vadybos studijos doktorantūros srityje, siekė suburti JAV gyvenančius ikikarinio Vytauto Didžiojo universiteto absolventus į organizaciją. Tokių, manoma, būsią apie 40.

— Prof. Bronius Vaskelis, Vytauto Didžiojo Universiteto rektorius, gruodžio 29 d. skaitys paskaitą St. Petersburg, FL, lietuviams.

— Algimantas Gečys, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, pasiuntė protesto laišką JAV Valstybės sekretoriui Warren M. Christopher dėl jo nepalankių išsireiškimų Baltijos kraštų atžvilgiu lapkričio 30 d. Romoje, kai ten posėdžiavo Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos nariai.

— New Britain, CT, “Cintaro” klubo nariai išsirikino naują valdybą: pirm. Richard Senkus, vicepirm. Sharon Coffey, sek. Juozas Balčiūnas, išd. Jonas Valengevičius, patikėtiniai — Albinas Kaupas, Jonas Verbickas, Adomas Sadauskas.

— “Grandies”, jaunimo tautinio ansamblio, 35 metų veiklos sukaktuvinis koncertas vyks vasario 27 d. Chicagos Jaunimo Centre.

— D. L. K. Birutės Draugijos Los Angeles skyriaus vadovybė ir narės, įvertindamos “Darbininko” įnašą į lietuvių visuomeninį gyvenimą, per Gražiną Raibienę savaitraščiui stiprinti atsiuntė \$100. “Darbininko” štabas nuoširdžiai dėkoja.

— St. Petersburg, FL, Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos nutarimu paremti lietuvišką spaudą apylinkės išdiniškė El. Jasaitienė “Darbininkui” atsiuntė \$50 su nuoširdžiais švenčių sveikinimais ir linkėjimais. “Darbininko” administracija ir redakcija nuoširdžiai dėkoja.

— Dr. Albertui Geručiiui (1905-1985), diplomatu, rašytojui ir žurnalistui, skirta paroda veikia Vilniaus universiteto bibliotekoje. Velionis vertingus dokumentus iš savo archyvo Berne į Universiteto biblioteką pradėjo siuntinėti nuo 1975 m., o jam mirus, šį darbą tęsė jo žmona Elena. Dabar Universiteto biblioteka turi 3322 Alberto ir Elenos Geručiių dovanotas knygas, 436 periodinius leidinius, 426 rankraščius ir dokumentus.

— Stasio Santvaro prisiminimui spalio 25 d. Lietuvos menininkų rūmuose Vilniuje vyko poezijos vakaras “Žinau, kas būsiu aš”. Veikė poetui skirta ekspozicija.

— Ieškau savo dėdės Adomo Stanišausko, gimusio Lietuvoje, Tauragės aps., Šilalės valsčiuje, Genioto kaime. Gyveno ar gyvena JAV. Žmona — Stefanija (Erniulytė), duklė — Danutė. Žinančius apie jų šeimą prašau pranešti: Elena Stanišauskaitė - Janauskienė, Šilalės rajonas, Pajūris 5937, Šilalės rajonas, Lietuva.

Telaimina mus Šventosios Kalėdų Nakties Pasaulio Išganytojas ir testiprina Jis Naujuose metuose mūsų visų pastangas, besaugojant tautinę gyvybę bei dirbujantis dėl Lietuvos šviesesnio rytojaus.

JAV LB KRAŠTO VALDYBA

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJA

sveikina visas savo nares, gyvenančias įvairiuose Šiaurės ir Pietų Amerikos, Europos ir Australijos miestuose su šventomis Kalėdomis ir linki sveikų, malonių ir darbinių Naujųjų Metų.

Aldona Noakaitė-Pintsch,
pirmininkė

Mieli tautiečiai, visi Lietuvos bičiuliai,
gyvenantys Jungtinėse Amerikos valstijose

Lėkė ir pralėkė lyg vėjas vieneri Lietuvos – JAV gražių tarpvalstybinių santykių ir dar vieni Lietuvos atnaujintos Nepriklausomybės metai, be visokiųjų problemų ir kai kurių nusivylimų atnešdami ir daugybę puikių asmeninių, šeimyninių bei valstybinių pasiekimų ir laimės. Laisva nuo svetimų kariuomenės Lietuvos žemė ir žmonės tebelaukia ir lauks Jūsų malonaus dėmesio, dažnų apsilankymų, Jūsų skaitlingų ir veiklių draugijų ir organizacijų paramos ir talkos. Tegul stiprėja mūsų bendros kalbos, kultūros, giminytės ir bičiulystės saitai ir kitais metais.

Širdingiausiai linkiu Jums džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

Dr. ALFONSAS EIDINTAS

Lietuvos Respublikos Nepaprastasis ir Įgalotasis Ambasadorius
Jungtinėse Amerikos Valstijose
Washington, D.C.

Aplink pasaulį

□ Gruodžio 19 d. rytų Vokietijos mieste Potsdame, Brandeburgo valstijos sostinėje, vyko rinkimai į miesto mero postą. Horst Gramlich, Socialdemokratų partijos atstovas, laimėjo, surinkdamas 56% balsų. Jo opONENTAS - Rolf Kutzmutz, Demokratinio Socializmo partijos - reformuotos komunistų partijos atstovas, pralaimėjo. Kutzmutz, 46 metų ekonomistas, prieš rinkimų pirmąjį etapą buvo atskleistas kaip buvęs Rytų Vokietijos slaptosios policijos informatorius.

□ Švedijos policija gruodžio 16 d. atgavo šešis Picasso paveikslius, kurie buvo pavogti lapkričio 8 d. iš Šiuolaikinio Meno muziejaus. Paveikslų sugražinimas muziejui sekė po dviejų įtariamųjų arešto. Abu yra dvidešimtmečiai Lenkijos piliečiai. Kol kas jie dar neapkalinti, tačiau tebėra policijoje. Be šešių minėtų paveikslų, iš muziejaus buvo pavogti dar du Picasso paveiksliai ir viena jo skulptūra bei du Georges Braque paveiksliai. Pavogtos meno vertybės įkainojamos

\$60 milijonų.

□ Rusijos premjeras Viktor Černomyrdin gruodžio 18 d. pareiškė, kad “šoko terapijos” ekonominės reformos Rusijoje bus keičiamos. Premjeras pasakė, kad vyriausybė turi naujai pažvelgti į ekonominę situaciją, prieš nusprendama kokius pakeitimus daryti. Černomyrdin savo interviu “Trud” laikraščio korespondentui pabrėžė, jog dauguma rusų, kurie balsavo už Žirinovskij ir komunistus, buvo paskatinti sunkių Jelcin ekonominės reformos rezultatu. Tuo tarpu Rusijos ir Vokietijos užsienio ministrai, Andrej Kozyrev ir Klaus Kinkel, gruodžio 19 d. pareiškė, kad jie neatsisakys rinkos reformų, nežinot, kaip nacionalistų pergale Rusijos parlamento rinkimuose.

□ Estijos užsienio reikalų ministras Velistė mano, kad Estijos-Rusijos derybos gali išeiti iš aklaivietės. Tam reikia tik laiko. Jis pasakė: “negalime visų klausimų spręsti iškart ir esame priversti visų pirma imtis pačių svarbiausių”. Estijai tai - Rusijos kariuomenės išvedimas. Tačiau ministras pabrėžė, kad Estija neatsisakys 1920 m. Tartu taikos sutarties su Rusija principu. Sutartis numato, kad Estijos siena eina ryčiau nei dabartinė, nubrėžta po Antrojo pasaulinio karo.

□ Trijų Bosnijos kariaujančių grupuočių lyderiai ir Serbijos bei Kroatijos prezidentai šią savaitę bandys sudaryti prieškalėdinę su-

tartį, nutraukiančią jau 20 mėnesių trunkantį pilietinį karą. Mažai požymių yra iš musulmonų ir serbų, kad jie būtų pasiruošę pasirašyti sutartį, kuri sudaryta iš rugsėjo mėnesyje žlugusios sutarties pagrindo.

□ Po dviejų nepriklausomybės metų Tadžikistanas reikalauja, kad Anglija ir Rusija iš savo muziejų gražintų “Amudarjos brangenybes”. Šveicarijos fondas nusprendė padėti šiai neturtingai respublikai atidaryti pirmą šalje archeologinį muziejų. Paslaptingas brangenybių dingimas iš Tadžikistano 1877 metais iki šios dienos neatskleistas, tačiau spėjama, kad jos buvo išplukdytos Amudarjos upe. Sovietų eros enciklopedija sako, kad Centrinės Azijos prekeiviai pardavė brangenybes į Indiją, iš kur jos iškeliavo į Angliją.

□ 21-erių metų Turkijos darbininkas gruodžio 16 d. užsimušė, krisdamas iš 18-ojo Rusijos Baltųjų Rūmų aukšto. Šimtai Turkijos darbininkų dirba, atstatant Rusijos parlamento rūmus, kurie buvo apgriauti spalio pučo metu. Turkijos kompanija yra sudariusi \$11 milijonų vertės kontraktą su Rusijos vyriausybe. Baltųjų Rūmų atstatymo darbus, kurie kainuos apie \$80 milijonų, numatoma užbaigti 1994 m. viduryje. Rusijos prezidentas B. Jelcin pasakė, kad Rūmai bus skirti vyriausybės ministrams, o ne naujai išrinktam parlamentui.

Los Angeles, CA, 27-jame literatūros vakare, suruoštame Lietuvių Fronto Bičiulių skyriaus iniciatyva, gruodžio 5 d. programą atliko poetas Bernardas Brazdžionis, rašytoja Alė Rūta ir aktorius-poetas Kęstutis Genys, svečias iš Kauno. V. Baltušienės nuotrauka

KĘSTUTIS GENYS SKRAIDO AMERIKOJE

Tęsdami literatūros vakarų tradiciją, Los Angeles Lietuvių Fronto bičiuliai gruodžio 5 d. suorganizavo 27-tą metų literatūros vakarą. Pagrindinių programos atlikėju iš Kauno atvyko aktorius ir poetas Kęstutis Genys. Prologą šiam renginiui pateikė rašytoja Alė Rūta, epilogą ir kiek savos kūrybos — poetas Bernardas Brazdžionis.

Išėjimoje gal yra tik vienas antaras lietuvis, kuris Kęstutį Genį Lietuvos scenoje buvo matęs. Buvo žinoma tik, kad tai didelių talentų aktorius, Kauno dramos teatre sukūręs keliasdešimt vaidmenų lietuvių ir kitataučių autorių veikalų pastatymuose. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys į faktą, kad komunistinė valdžia jo neapdovanojo nei "liaudies artisto", nei "nusielpinusio meno veikėjo" titulu,

nors jis vaidino, galima sakyti, visame Kauno dramos teatro repertuare, atliko daugiausiai vadovaujančias roles ir scenos kritikų buvo labai gerai vertinamas. Išvada aiški — tuometinė valdžia Genį tik šiek tiek toleravo, bet politiškai laikė nepatikimu.

Los Angeles literatūros vakare Kęstutis Genys skaitė savo kūrybą. Pasitvirtino nuomonė, kad kaip artistas jis sunkiai pralenkiamas. Žodį naudoja kaip virtuozas muzikos instrumentą. Kaip poetas — jis angažuotas menininkas Dievui ir Tėvynei. Jis kenčia, kad iš vergijos į laisvę išsiveržusi tauta nebesuranda kelio. Asmeniškai išgyvenęs vilčių ir nusivylimus, savo eilėraščių posmais apeliuoja į Dievą, tautą ir atskirus asmenis. Publika suprato poetą ir aktorių ir dėkojo jam plojimais ir atsistojimais.

Gruodžio mėnesį Kęstutis Genys savo kūrybą skaitys Floridos lietuvių telkiniuose, sausio mėnesį — Bostone, Philadelphijoje ir Chicagoje.

J. K.

Nelauk, kol atsiųs paraginimą susimokėti prenumeratą. Pats tai atlik laiku ir dar pridėk auką lietuviškai spaudai palaikyti.

Šypsniai iš netolimos praeities

Paskutinis susirinkimas

— Kodėl, drauge, nebuvai susirinkime! — kreipiasi partijos sekretorius į Jonaitį.
— Kuriame?
— Paskutiniame, kuris vyko prieš tris dienas.
— Jeigu būčiau žinojęs, kad paskutinis būčiau atėjęs, su visa šeima ir kaimynais.

Praktika ir tikėjimas

Anglų žurnalistai klausia lenkų diplomata:

WORCESTER, MA

Paminėta Lietuvos kariuomenės šventė

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos lapkričio 21 d. paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimo 75 metų jubiliejų.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje 10 val. ryto buvo aukojamos mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Mišias aukojo ir šventei pritaikytą pamokslą pasakė parapijos asistentas kun. J. Petrauskas, MIC. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės G. Valinskienės. Po mišių sugiedota "O Kristau, pasaulio valdove", nes tą dieną buvo Kristaus Karaliaus šventė.

Po mišių visi susirinko prie Žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės paminklo. Maldą sukalbėjo kun. J. Petrauskas MIC. Šaulės J. Miliauskienė ir J. Spirauskienė padėjo vainiką. Žodį tarė Organizacijų tarybos pirmininkas Petras Molis. Sugiedota "Marija, Marija".

Maironio Parko žemutinėje salėje 3 val. popiet buvo antra minėjimo dalis. Trumpu žodžiu pasveikino šaulių kuopos pirmininkas inž. A. Grigalaukas. Invokaciją sukalbėjo klebonas kun. V. Parulis, MIC. Pagrindinę kalbą pasakė LŠSI Trakų rinktinės pirmininkas g. š. Algirdas Zenkus.

Po paskaitos sugiedotas Lietuvos himnas.

Užbaigta vaišėmis kava ir kepinukais, paruoštais sesių šaulių.

J. M.

— Ar esi katalikas?
— Taip — tikintis, bet ne praktikuojantis.
— Tai vadinasi, esi komunistas!
— Taip, praktikuojantis, bet netikintis.

Ir ten valdo komunistai!

Moteriškė piktinasi, stovėdama eilėje:

— Jau tiek metų einame į komunizmą, o kaskart vis blogyn ir blogyn.

Tai išgirdęs milicininkas sako:

— Nesipiktink, moteriškė. Pagalvok, pavyzdžiui, apie žmones, gyvenančius Sacharoje: jie neturi nei vandens.

— O Viešpatie, — atsiduso moteriškė. — Tai kiek jau metų ten valdo komunistai?

Partinių negydu

Pacientas skundžiasi gydytojui:

— Pone daktare, man kažkas yra sutrikę: viena galvoju, kita sakau, trečia darau! Padėkit man.

— Deja, negaliu. Prašom eiti į vyriausybės kliniką, nes aš partinių negydu.

Gera vieta

Kai Brežnevas sužinojo, kad Karolis Vojtyla tapo popiežium, iš užžio sušuko:

— O kur gudrūs žmonės tie lenkai! Tik leisk kuriam išvažiuoti į užsienį — tuojau susiranda gerą vietą!

Politinis budrumas

Brežnevas pareiškia pretenzijas Gerekui:

— Lenkijoje dideliais tiražais leidžiama knyga, kuri prasideda žodžiais: "Tėvyne Lietuva"! Ta knyga — revizionistinė, nes autorius daro užuominą, jog Lietuva priklauso Lenkijai!

LANKOSI AKTORĖ IŠ LIETUVOS

Kauno dramos teatro aktorė Virginija Kochanskytė atvyko į JAV, pakviesta Chicagoje įvyksiamame Mokslo ir Kūrybos simpoziume atlikti literatūrinės programos dalį.

V. Kochanskytė — puiki skaitovė, ypač jautri poezijos recituotoja. Ją girdėję, negali jos užmiršti.

Aktorė Amerikoje praleis tris mėnesius: nuo 1993 m. lapkričio 13 d. iki 1994 m. vasario 12 d. J yra apsistojusi Chicagoje pas Mildą ir St. Tamulionius, tel. 708 246-5390.

Jei kas norėtų V. Kochanskytę pasikviesti Amerikoje ar Kanadoje atlikti literatūrinę programą, gali skambinti Birutei Bublionei, tvarkančiai jos gastroles, į Detroitą, tel. 313 646-8588.

Aktorės vyras architektas Arūnas Sakalauskas sukūrė paminklą vysk. A. Baranauskui. Paminklas 1993 m. vasarą buvo atidengtas ir pašventintas Anykščiuose.

A. R.

— Knygos autoriaus jau nebėra gyvo, — aiškina Gerekas. Brežnevas atlyžta:
— Žinojau, kad galima pasiklauti jūsų politiniu budrumu.

Kol išsiaiškins...

Bėga zuikis iš Tarybų Sąjungos į Lenkiją. Prie sienos sultinka Lenkijos zuikį. Tas klausia:

— Kur taip dumi, visas uždušęs, sukaitęs? Kas atsitiko?

— Kastruoja drambliaus!

— Tai ko baiminiesi! Juk tu ne dramblis.

— Tas tai taip, bet kol išsiaiškins...

Ne visko yra ir Gariūnuose

— Gariūnų turguje yra visko, ko širdis geidžia, — džiūgaujau reketininkas.

Praeivis atsidūsta:

— Gaila, kad proto ten nenusipirksi.

Skirtumas

— Kuo skiriasi varšuvietis nuo paryžiečio?

— Paryžietis kai tik atsisėda, tuojau ima pasakoti antivyriausybinius anekdotus, o varšuvietis kai tik pradeda pasakoti politinius anekdotus, tai tuojau atsisėda.

MINĖJO AMŽIAUS IR SPAUDOS DARBO SUKAKTĮ

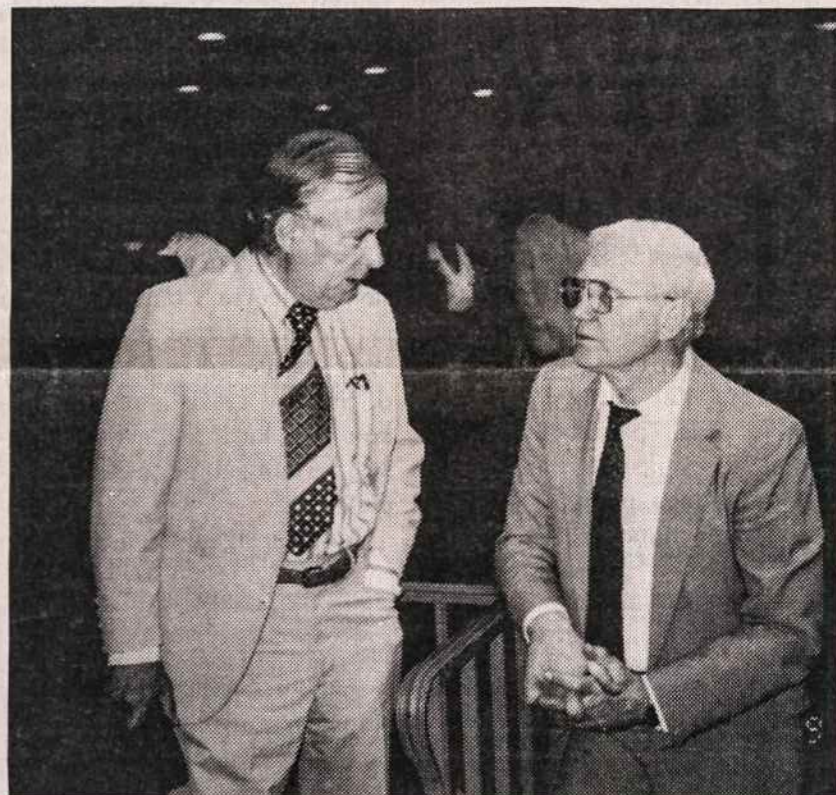
Daugelio lietuviškų laikraščių JAV, Kanadoje ir Lietuvoje bendradarbis Edvardas Šulaitis buvo pagerbtas Cicero, IL, spalio 16 d. Buvo paminėta jo 65 metų amžiaus ir 45 metų bendradarbiavimo spaudoje sukaktys. Susirinkus daugiau negu 30 šeimos narių, spaudos bei teatro darbuotojų sukaktuvininkas buvo apjuostas tautine juosta, pasakyta kalbų, pabendrata, pasilinksmita.

Ed. Šulaitis atvyko į Cicero, IL, 1949 m. rudenį ir tuoj įsi-

jungė į visuomeninę ir spaudos veiklą. Savo darbą pradėjo veikimu lietuvių sporto klubuose. Yra bendradarbiavęs beveik visuose išėjimoje leistuose laikraščiuose, kai kuriuose iš jų redagavęs sporto, studentų ir Lietuvos Vyčių skyrius.

Dabar sukaktuvininkas yra komp. VI. Jakubėno draugijos pirmininkas, "Vaidilutės" lietuvių teatro vicepirmininkas, SLA 65-tos kuopos ir tos organizacijos Jaunimo komisijos pirmininkas, o taip pat ir kelių lietuviškų sporto klubų vadovas.

A. Bs.

Vieni iš ilgiausiai Chicago lietuvių sportinėje veikloje besireiškiančių tautiečių Edvardas Šulaitis (k.) ir Rimantas Dirvonis. Zigmo Degučio nuotrauka

SUDARYDAMI TESTAMENTUS, NEPAMIRŠKITE "DARBININKO"!
Tuo prisidėsite prie lietuvių palikimo ne tik JAV, bet ir visuose lietuvių židiniuose, kuriuos kiekvieną savaitę lanko "Darbininkas".

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

Mail check to: South Boston Savings Bank, 400 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500.

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____ ZIP _____
AMOUNT ENCLOSED \$ _____
SOCIAL SECURITY NO. _____
DATE OF BIRTH _____
SIGNATURE _____

MAIN OFFICE
400 West Broadway
South Boston
268-2500

WYOMOUTH OFFICE
544 Main St.
337-1050

NEPONSET CIRCLE
740 Gallivan Blvd.
825-9000

NEEDHAM OFFICE
355 Chestnut St.
449-0210

QUINCY OFFICE
190 Adams St.
Lakin Square
478-9600

WEST ROXBURY
183 Centre St.
323-8000

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti Darbininko administracijai
- 9 val. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York - Vilnius - New York \$599 r.t.
Chicago - Vilnius - Chicago \$599 r.t.
One way \$380

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Savo auka paremk lietuvišką spaudą

Waterview Properties
of the Palm Beaches, Inc.

M L S

Ray Staskunas
LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road 407-622-5000
North Palm Beach, FL 33408 407-626-8562 res.
SE Corner of PGA Bridge 407-622-5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1 (800) 369-7355

LIETUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO
atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą
SIUNTINIAI | LIETUVA
SIUNTINIAI PRISTATOMI | NAMUS
NEW YORKE, KREIPKITĖS | MŪSŲ ATSTOVA
TEL. (718) 441-4414
85-17 101 ST.
Richmond Hill, NY 11418
IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.
1-800-775-SEND
IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

Daytona Beach, FL, lietuvių šventėje gruodžio 12 d. Iš k.: dail. Juozas Sodaitis, muz. Antanas Skridulis, Veronika Janušaitienė ir žurnalistas Jurgis Janušaitis. Algirdo Šilbajorio nuotrauka

ĮVYKIAI DAYTONA BEACH, FL

Daytona Beach, FL, lietuvių telkinys nedidelis, bet visuomeninė veikla jame gyva ir turininga. Spalio 19 d. čia buvo pakviestas "Armonikos" ansamblis, lapkričio 19 d. buvo solistės Danutės Grauslytės koncertas, o gruodžio 12 d. įvyko triguba šventė: apylinkės choro 10 metų sukaktuvių koncertas, dail. Juozo Sodaičio paroda ir Jurgio bei Veronikos Janušaičių vedybų 50 metų sukaktis.

Pavasario, rudens ir žiemos sezono, antrąjį mėnesio sekmadienį, Ormond Beach Prince of Peace parapijoje būna lietuviams mišios, kurias aukoja vietinis kunigas Richard Grasso. Per mišias "Sietyno" choras gieda ir dalyviai pagrindines maldas kalba lietuviškai. Po pamaldų visi renkasi į parapijos salę užkandžiams ir kultūriniam pabendravimui.

Gruodžio 12 d. pabendravimas buvo ypatingas. Salėn sugužėjus šimtaine su viršum publikos, popietė prasidėjo "Sietyno" choro sukaktuvių koncertu. Daytona Beach lietuviai yra laimingi, savo tarpe turėdami patyrusį chorvedį ir kompozitorių Antaną Sridulį, kuris jau 10 metų vadovauja "Sietyno" dainos grupei. Grupė šiuo metu dainuoja tik 11 moterų ir 5 vyrai, bet visi su gera nuotaika ir meile lietuviškai dainai. Buvo padainuota 15 lietuvių kompozitorių,

liaudies ir tarptautinio žanro kūrinių. Publikai karštai plojant, pakartojimui buvo atliktos dar dvi dainos. Daytona Beach apylinkės Lietuvių Klubas ir patys choristai savo vadovą pagerbė dovanomis, vyko sveikinimai ir visiems įteiktos gėlės. "Sietynas" pasiryžęs veikti toliau, bet laukia ir daugiau mėgstančių dainą įsijungti į choro eiles.

Per koncerto pertrauką ir po koncerto popietės svečiai turėjo progą pasigėrėti dailininko Juozo Sodaičio (buv. newyorkiečio) paveikslais. Turbūt nėra Daytona Beach apylinkėje lietuvių namų, kurių nepuoštų dail. Sodaičio spalvingi kūrinių. Šioj parodoj buvo išstatyti 34 paveikslai, kurių 14 įsigijo parodos lankytojai. Atrodo, kad dail. Sodaitis dar ilgai negalės padėti teptuko, nes jo pasakų pasaulio ir tautinės ornamentikos tapyba, Ex Libris grafika ir naujai plėtojamas kolažo stilius visur pritraukia dėmesį ir pareikalavimą. Jo menas pažįstamas ir Lietuvoj, kur pernai dalyvavo exlibristų konkurse ir ateinančiais metais jis kviečiamas surengti didesnio masto Ex Libris parodą.

Ši "Sietyno" šventė ir J. Sodaičio paroda buvo suruošta visiems bendrai tartininkaujant. Čia darbavosi ir patys choristai, ir Lietuvių Klubu valdyba, ir klubo nariai — dailininko ir cho-

ristų bičiuliai. Viską tačiau apjungė vaisės ir atgaiva, kurių mecenatai buvo žurnalistas Jurgis Janušaitis ir jo žmona Veronika. Tą gražų mostą jie padarė, švėsdami savo vedybų 50 metų jubiliejų.

J. Janušaičio dėka, Daytona Beach telkinys kiekviena proga garsinamas mūsų spaudoje ir jo lakioji plunksna nerodo jokio nuovargio. Janušaičių vaišingai namai priglaudžia ir pakeleivius, ir vietinius bičiulius, kuriems šeiminingai visada randa dėmesio ir laiko. Jurgis ir Veronika Janušaičiai buvo pagerbti gėlėmis, "Ilgiausiai metais" ir karštais plojimais.

Žmonos ir savo vardu J. Janušaitis tarė jautrų padėkos žodį, o visa popietė buvo užbaigta rašytojos-poetės Birutės Pukelevičiūtės vaizdingu žodžiu apie "trijų lapų" šventę. Tuos lapus užpildė maestro Skridulis, menininkas Sodaitis ir mecenatai Janušaičiai. Daytona Beach lietuviai gali didžiuotis savo telkinio talentais ir savo draugiška talka, ruošiant įvairių švenčių ir minėjimų renginius.

Alg. Š.

WASHINGTON, DC

BALFo skyriaus veikla

Washingtono, DC BALFo skyriaus spalio 31 d. metinio susirinkimo metu išrinko naują valdybą. Pirmame posėdyje lapkričio 6 d. naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: Elvyra Vodopalienė — pirmininkė, Mindaugas Juodeika ir Juozas Simanis — vicepirmininkai, Sigitas Leimanas — išdininkas ir Loreta Leimaniene — sekretorė.

Naujoji valdyba dėkoja praeitų metų valdybai ir jos pirmininkei Marijonai Dymšaitėi - Ogden, kuri taip sumaniai ir nuoširdžiai vadovavo Washingtono BALFo skyriui. M. Dymšaitė-Ogden, keletą kartų buvo nuvykusi į Lietuvą ir asmeniškai susitiko su vysk. Žemaičiu bei kitais asmenimis, kurie rūpinasi šalpa Lietuvoje. Washingtono, BALFo skyriaus vardu įteikė piniginę auką vysk. Žemaičiui bei aptarė šalpos dėžių persiuntimą į Vilkaiviškio vyskupiją.

M. Dymšaitė-Ogden glaudžiai dirbo su Baltimorės BALFo ir Lietuvių Namų valdyba, kuri taip pat nenulstamai rūpinasi šalpa Lietuvai, organizuojant siuntas konteineriais.

M. Ogden savo rezidencijoje padarė priėmimą naujai valdybai ir pažadėjo ir toliau mieliai talkinti ir padėti naujai valdybai.

Nelauk, kol atsiųs paraginimą susimokėti prenumeratą. Pats tai atlik laiku ir dar pridėk auką lietuviškai spaudai palai-kvti.

JUNO BEACH, FL

Vakaronė su svečiais iš Kauno

Sužinoję, kad Florida Atlantic universitete, Boca Raton, stazuoja Vytauto Didžiojo Universiteto vicerektorius prof. Povilas Zakarevičius, Juno Beach ir apylinkėse gyvenant universiteto alumnai ir ten studijavę, pasikvietė svečių, norėdami išgirsti apie universiteto atkūrimą, jų ateities planus ir bendrai pasidalinti maloniais studijų laikų prisiminimais.

Dr. Vlado Vaitkaus rezidencijoje svečias turėjo progą susipažinti su jį pasveikinti susirinkusiais. Restorano atskirame kambaryje galėjome jaukiai tęsti vakaronę.

Nepriklausomos Lietuvos V. D. Un-to prof. Alg. Maciūnas savo kalboje mus sugrąžino į anų laikų universitetą su jo vargais ir rūpesčiais abiejų okupacijų metais.

Dr. Henrikas Salys, studijavęs V. D. Un-te ir tuo pačiu metu dirbęs įvairius raštinės darbus, į savo prisiminimus įpyne daug jaunatviško humoro.

Dr. Vytautas Majauskas svečių sveikino LB apylinkės vardu, o Dalia Augūnienė — Liet. Dukterų Draugijos vardu.

Visi sveikinusieji prisiminimais, grįžo į aną Kauno Vytauto Didžiojo Universitetą, kurio vieną iš jo atkūrėjų ir vicerektorių tą vakarą pagerbėme.

Baigiamajame vakaronės žodyje prof. P. Zakarevičius kalbėjo apie universiteto esamą padėtį ir ateities planus. Universitetas tampriai bendrauja su išeivija.

Beveik pusė profesorių-dėstytojų yra kviešti iš Vakarų, daugiausia iš JAV. Pirmieji du jo rektorai — Algirdas Avižienis ir Bronius Vaškėlis — yra iš JAV. Studentų skaičius nuolat auga, mokslas valdžios apmokamas.

Svečias prašė remti ir jungtis į atsikuriančią Lietuvą ir išeivijoje V. D. Un-to alumnų veiklą, kurios tikslas yra pagelbėti savo universitetui.

Vakaronės programos vadovė Rimgailė Zotovienė visų dalyvavusių vardu svečiui įteikė dovaną, kurią jis žadėjo perduoti V. D. Universitetui. V. B.

ŠEIMŲ METAI

Ateinančius 1994-uosius metus Jungtinių Tautų Organizacija paskelbė tarptautiniais šeimos metais. Bažnyčia pradės juos švęsti jau šių metų gruodžio 26-ąją — Šventosios Nazareto Šeimos sekmadienį.

Kaip pranešė Popiežinės Šeimos Tarybos pirmininkas kardinolas Lopez Trujillo, Bažnyčios švęsimų tarptautinių šeimos metų inauguracija įvyks gruodžio 26 dieną Nazareto miestyje

aukojamomis mišiomis. "Šv. Tėvus troško", — paaikšino kardinolas Trujillo, — "kad šeimos metai būtų pradėti vietoje, kur Žodis tapo kūnu ir apsigyveno tarp mūsų".

Pagrindinis Bažnyčios švęsimų tarptautinių šeimos metų momentas numatytas 1994 metų spalio 9 dieną, kuomet Vatikane įvyks specialus popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo susitikimas su visų žemynų šeimų atstovais.

Sugrįžusius gen. St. Raštikio ir jo žmonos palaikus Vilniaus katedroje laimina vysk. Juozas Tunaitis. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiuntė metinę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiu stiprinti ir atsiųgę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 40 dol.: Marija Gečienė, Toronto, Canada; V. Milukas, Plainview, NY.

Po 35 dol.: Sofia Slizys, Little Rock, CA; A. Januška, Milton, MA; A. Garbauskas, Old Bethpage, NY.

Po 30 dol.: Birutė Stann, Gulfport, FL; Dr. E. Kasaitis, Baltimore, MD; S. K. Griganavicius, South Boston, MA; Marija V. Lesinskas, Salem, NH; Mary T. Zemaitis, M.D., Leonia, NJ; Irene Okunis, Flushing, NY; Dr. Halina Montvila, New York, NY; A. Ballys, Woodhaven, NY; Gene Vasilkovs, Dayton, OH;

Po 25 dol.: J. ir R. Mikaila, Seminole, FL; Dana Saldaitis, M.D., Woodhaven, NY; V. Volertas, Narberth, PA.

Po 20 dol.: Isabel Oksas, Los Angeles, CA; V. Trainis, Los Angeles, CA; V. Šestokas, Los Angeles, CA; G. J. Gliudys, West Covina, CA; V. Alksninis, Ashford, CT; Kazimiera Campe, Newtown, CT; Jadvyga Muraska, Waterbury, CT; V. Zdanys, W. Hartford, CT; Irena Lukauskas, Fort Myers, FL; Virginia Jakstas Kelly, Palm Beach Gardens, FL; J. A. Glebauskas, South Dennis, MA; A. Bružas, Las Vegas, NV; J. Stokas, Cranford, NJ; A. Rackauskas, Brooklyn, NY; P. Uknes, Brooklyn, NY; Kotryna Žvirblis, Brooklyn, NY; Nijole Slaminskas, Great Neck, NY; Nida Angeliadis (Milukaitė), Huntington, NY; G. Rajeckas, Maspeth, NY; Živilė K. Ratas, Merrick, NY; V. Radikas, New York, NY; R. ir T.

Alinskas, Ridgewood, NY; H. Andruska, Woodhaven, NY; Irena Banaitienė, Woodhaven, NY; A. Dėdinas, Woodhaven, NY; Kun. J. A. Bacevicius, Kintyre, ND; Salomeja Perminas, Providence, RI.

Po 15 dol.: V. Peckaitis, Old Saybrook, CT; Valentine Tumelis, Linden, NJ; P. Povilaitis, Great Neck, NY; Agota Uselis, New York, NY; Eugenia Minkunas, Woodhaven, NY; V. Vygantas, Dallas, TX.

Po 14 dol.: V. Norkus, Great Neck, NY.

Po 13 dol.: Aldona Zikaras, Woodhaven, NY.

Po 10 dol.: Kun. K. Gulbinas, OFM, CAP, Oberhausen, Germany; Petrė Petkelis, Murrieta, CA; R. Dalangauskas, Tehachapi, CA; V. ir L. Barkus, Van Nuys, CA; I. Simonaitis, Bloomfield, CT; B. Vilčinskas, New Britain, CT; W. Kazlauskas, Waterbury, CT; S. Augaitis, Watertown, CT; W. F. Hanson, Fort Lauderdale, FL; A. Bačanskienė, Pompano Beach, FL; P. Kassel-Kaselis, Chicago, IL; P. Stancius, East Alton, IL; V. Bildusas, Montgomery, IL; Eva Skudzinskas, Baltimore, MD; Elena Paliulis, Cambridge, MA; Dr. B. Mickevičius-Mikonis, Mashpee, MA; J. Vitenas, Oxon Hill, MD; F. Marcis, Reno, NV; J. Palevičius, Hudson, NH; J. ir J. Sabaliauskas, Blairstown, NJ; Lucija Ciuderis, Fort Lee, NJ; Kotryna Graudis, Milltown, NJ; J. Bortkevičius, N. Brunswick, NJ; K. Šestokas, Rahway, NJ; C. Gabalis, Bayside, NY; Nellie Stumbris, Bayside, NY; K. Garbauskas, Great Neck, NY; R. Kazlas, Hollis Hills, NY; S. Barkus, Howard Beach, NY; Laima Bukauskas, New York, NY; R. Sidlauskas, Richmond

Hill, NY; L. Bajorunas, Ridge, NY; J. Botyrius, Ridgewood, NY; Virginia Jakstas Kelly, Rockville Centre, NY; J. Cernauskas, Woodhaven, NY; A. Sakalas, Woodhaven, NY; V. Rociunas, Independence, OH; Alexandra Sakas, Lancaster, OH; B. Jaras, Kenosha, WI.

Po 5 dol.: P. Judickas, Hot Springs, AR; V. Surkus, Escondido, CA; S. Adamonis, Los Angeles, CA; Sofija Domeika, Fairfield, CT; J. Kriaucius, Putnam, CT; Helen Burinskas, Torrington, CT; A. Shuskus, West Hartford, CT; M. Petrauskienė, Falmouth, MA; Jadvyga Savickas, Nashua, NH; L. Rimkus, Parlin, NJ; B. Vyliaudas, Union, NJ; Ona Adams, Brooklyn, NY; A. Norvila, Brooklyn, NY; Birutė Ashebergas, Elmhurst, NY; Gertruda Valaitis, Great Neck, NY; Helen Matulionis, Maspeth, NY; P. Zuyus, Maspeth, NY; P. Evans, Massapequa Park, NY; Stefanie Kairys, Rego Park, NY; Sofija Klevas, Richmond Hill, NY; J. Andrusis, Woodhaven, NY; Jadvyga Laucevičius, Woodhaven, NY; A. Johnson, Tigard, OR; V. Banevicius, Philadelphia, PA.

Po 1 dol.: Aldona Liepinaitis, Jamaica, New York.

Kiekviena auką yra didelė pagalba Darbininkui. Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija

A.† A. FRIEDAI BRAKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą Ramūną ir sūnus.

Jonas ir Arianė Bortkevičiai

PADĖKA

A.† A. AMALIJA BORTKEVIČIENĖ

Mūsų mylima motina ir senelė mirė 1993 m. rugsėjo 23 d., sulaukusi 97 metų amžiaus.

Nuoširdžiai dėkojame draugams ir pažįstamiems, iš arti ir toli, aplankiusiems Ją laidotuvių kopyčioje ir palydėjusiems į krematoriumą. Laidosime vėliau Šv. Vladimiro kapinėse šalia Jos dviejų seserų.

Nuoširdus ačiū visiems, užjautusiems žodžiu, raštu bei spaudoje; už atsiųstas gėles, užprašytas mišias, aukas Deborah Igoninei, Lietuvos Vaikų fondui ir auką "Darbininkui" paremti. Dėkojame Marytei Šalinskienei už nuoširdų paskutinį patarnavimą.

Jūsų nuoširdi paguoda daug padėjo mums taip sunkiose valandose.

Sūnus Jonas su žmona Duktė Marija Noreikienė su vyru Anūkė Rūta su sūnum

DARBININKAS

Redakcija (718) 827-1352
 Redakc. FAX .. (718) 827-2964
 Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
 Vienuolynas ... (718) 235-5962
 Vyskupas (718) 827-7932
 Salė (kor.) (718) 827-9645
 Salės adm. (718) 235-8386

Kultūros židinyje šį savaitgalį: gruodžio 25 d. šeštadienį, 8 val. vak. kalėdinius šokius rengia akademikų skautų skyrius.

Gimtadienį sausio 1 d. Naujųjų Metų dieną, švenčia vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, lietuvių pranciškonų provinciolas Tėv. Placidus Barius, OFM, buvęs ilgametis Brooklyno Apreiškimo lietuvių parapijos klebonas ir lietuvių skautijos veikėjas kun. Jonas Pakalniškis ir daugelis kitų. Sveikinimai!

Paulius Jurkus, rašytojas, poetas, dailininkas, taip pat ir "Darbininko" redakcijos narys, gruodžio 15 d. išskrido į Jupiter, FL, kur praleis Kalėdų šventes ir sutiks Naujuosius metus. Pašilsėjęs į redakciją grįš 1994 m. sausio 17 d.

Is Metropolitan operos rūmų gruodžio 25 d. šį šeštadienį, Kalėdų pirmąją dieną, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Gioacchino Rossini opera "Sevilijos kirpėjas". Tarp solistų Bertos rolę atlieka Jane Shaulis (Šaulytė). Diriguoja Carlo Rizzi. 1994 m. sausio 1 d., ateinantį šeštadienį, bus transliuojama Hector Berlioz opera "Les Troyens".

Tautos Fondo įstaiga neseniai perkelta į Kultūros židinio kaimynystę. Naujas adresas: Lithuanian National Foundation, Inc., 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Tel. 718 277-0682, FAX 718 277-0682.

Vytautas Šeštokas, Los Angeles, CA, atsiųsdamas 50 dol. auką "Darbininkui", mums rašo: "Mūsų visų išeivijos lietuvių turėtų būti ne tik noras, bet ir pareiga išlaikyti savąją spaudą." Nuoširdžiai dėkojame už auką ir laišką.

Jaunimo šokiai — diskoteka rengiami gruodžio 31 d. Kultūros židinio mažojoje salėje, nes didžiojoje salėje numatytas N. Metų sutikimas atšauktas.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė Aldona Pintsch praneša, kad LMKF suvažiavimas, turėjęs įvykti šį rudenį, nukeltas į 1994 m. pavasarį.

Kalėdų šokius gruodžio 25 d., šeštadienį, Kultūros židinyje rengia New Yorko akademinių skautų skyrius. Pradžią 8 v. v.

Dr. Alice (Noakaitė) Dunajewski, Ozone Park, NY, atsiųsdama už prenumeratą, prisiuntė 140 dol. čekį. Dosniai mūsų spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Ann L. Warkala, Long Island City, NY, užmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 70 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už pagalbą mūsų spaudai.

Bruno Garunkštis, Rego Park, NY, atnaujindamas prenumeratą, užmokėjo dar už dvi prenumeratas ir pridėjo didelę auką "Darbininkui", atsiųsdamas 150 dol. čekį. Nuolatiniams mūsų spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Išnuomojamas 3 kambarių butas Maspeth. Apstatytas baldais, yra skalbimo ir džiovinimo mašinos, šaldytuvas ir kt. Nuoma 800 dol. mėnesiui. Skambinti (718) 446-7813. (sk.)

Kun. Vaclovas Katarskis, Dayton, OH, lietuvių parapijos klebonas, kaip pranešama visiškai baigiant tvarkyti šį "Darbininko" numerį, gruodžio 20 d. mirė po neilgos ligos. Laidotuvėms gruodžio 23 d. vadovavo vietos arkivyskupas. Vėliau — plačiau.

Kun. Antanas Rubšys, Manhattan College, Bronx, NY, atsiųsdamas už savo ir dar vieną prenumeratą, atsiuntė 100 dol. čekį. Jis tai daro kasmet. Dosniam mūsų spaudos rėmėjui tariame nuoširdų aciu.

Antanas Antanaitis, Kings Park, NY, kaip kasmet, taip ir šiemet parėmė "Darbininką", atsiųsdamas 150 dol. čekį. Nuolatiniams mūsų laikraščio aukotojui nuoširdžiai dėkojame.

Juozas Ardyš, Fairview, PA, ir šiemet atsiuntė "Darbininkui" paremti 100 dol. čekį. Nuolatiniams rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Jungtinis komitetas surengti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 76 metų sukakties minėjimą jau turėjo du posėdžius — lapkričio 22 ir gruodžio 17 dienomis. Tuose posėdžiuose buvo nutarta, kad į šį komitetą ALTas, LB New Yorko apygarda ir Tautos Fondas siunčia po keturis atstovus. ALTui atstovauja jos pirmininkas Vacys Steponis, Petras Ažuolas, Alfonsas Marcelynas ir Marija Žukauskienė; LB New Yorko apygardai — pirmininkas Kęstutis K. Miklas, Kęstutis Bileris, Paulius Jurkus ir Linas Šidlauskas; Tautos Fondui — jo valdybos pirm. Aleksandras Vakselis, Astra Bilerienė, Vida Penikienė ir Aldona Mackevičienė. Šiam komitetui rotaciniu keliu vadovauja Tautos Fondas.

Kęstutis K. Miklas, LB New Yorko apygardos pirmininkas, gruodžio 19 d. išvyko atostogų į Floridą. Grįš ateinančių metų sausio 13 d. Atostogų metu jį pavaduos apygardos vicepirmininkas Kęstutis Bileris, tel. 718 847-8735.

Vida Jankauskienė, New Yorko šaulių kuopos vicepirmininkė, vadovaus Klaipėdos Krašto atvadavimo 71 metų sukakties minėjimo programai. Minėjimas bus sausio 16 d.

Farmingdale Republic Airport vadovybė skelbia, kad stendas aerouoste apie Lituanica III-ją ir jos skrydį į Lietuvą turi didelį pasisekimą. Gauta daug puiškių atsiliepimų ne tik žodžiu, bet ir raštu. Šis stendas išbus ten iki ateinančių metų pavasario.

Leonardas Žitkevičius, rašytojas ir poetas, eilė metų dirbęs "Darbininko" redakcijoje, sunkiai susirgo ir paguldytas Flushing ligoninėje: 45 Ave, at Parsons Blvd., Flushing, NY. Tel. 718 670-5408.

Parduodamas 2-ių šeimų namas Woodhavene, NY, netoli parko. Dėl tolimesnių informacijų skambinti tel.: 718 846-7399. (sk.)

Parduodama graži sodyba Lietuvoje, netoli Kauno Marių. Yra mūrinis gyvenamas namas, ūkiniai pastatai, šiltnamiai, 25 arų žemės sklypas. Skambinti po 7 val. vak. tel. (908) 363 - 7941. (sk.)

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 76 metų sukaktis bus švenčiama 1994 m. vasario 20 d. Iškilmes prasidės 11 val. pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje, o 3 val. popiet Kultūros židinyje bus akademija. Pagrindiniu kalbėtoju bus adv. Povilas Žumbakis iš Chicagos. Minėjimą rengia Jungtinis komitetas, kurį sudaro New Yorko Lietuvių Tarybos, LB New Yorko apygardos ir Tautos Fondo vadovai. Rotaciniu keliu šiam komitetui šiemet vadovauja Tautos Fondo valdybos pirmininkas Aleksandras Vakselis, sekretoriauja Vida Penikienė, o išdą tvarko Astra Bilerienė.

JAV LB Taryba yra renkama kas trys metai. Dabartinės XIII-sios tarybos kadencija, baigiasi 1994 m. Rinkimai į XIV-ją tarybą bus 1994 m. balandžio 30 - gegužės 1 ir gegužės 7 dienomis. Jau yra sudaryta New Yorko apygardos rinkiminė komisija, kurią sudaro — pirm. dr. Jonas Bilėnas, Lilė Milukienė ir Tadas Jansaitis

Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muzikės Gintarės Bukauskienės, Kalėdų naktį, prieš Bernelių mišias, 11:30 v. giedos kalėdines giesmes.

Aušros Vartų bažnyčioje, New York, NY, Kalėdų švenčių mišių tvarka: Kūčių vakare 7 val., Kalėdų pirmą dieną 7 val. ryto lietuviškai (su procesija) ir 11 val. angliškai.

KNYGOS ANGLŲ KALBA — geriausia dovana lietuviškai nekalbantiems

Darbininko administracijoje gaunamos šios angliškos knygos:

Introduction to Modern Lithuanian, Dambriūnas, Schmalstieg & Klimas. Tai geriausias vadovėlis išmokyti lietuviškai. Kaina 25 dol. Yra pagamintas ir **A Set of 4 audio cassettes**, vartojamas su knyga. Visi paaiškinti angliškai. Kaina 40 dol.

Lithuania 700 Years. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Kietais viršeliais, su spalvotu aplanku, 458 psl. Kaina 25 dol.

Lithuanian Cookery by Izelė Sinkevičiūtė. 5th printing 1993. Populiariausia dovana. 325 psl. Yra labai daug lietuviškų valgių receptų. Kaina 15 dol.

Hell in Ice, by Onutė Garbšienė. Introduction by Alfred E. Senn, Ph.D. Translated into English by Raimonda K. Bartuska. Published by Alksninis family. Tai dienoraštis moters, kuri 1941 m. birželio mėn. iš Lietuvos buvo išvežta į Sibirą. Kaip ji išaugino du mažus vaikus ir pati išliko. Prof. A. E. Senn savo įvade rašo (duodame ištrauką): "The author of this diary was a member of the class of 1941, the tens of thousands of inhabitants of the Baltic region, of Latvia, Lithuania, and Estonia, whom Soviet authorities rounded up on a single June night, loaded into cattle cars, and dispatched to the wastelands of Siberia. A diary like this one brings us closer to the hideous experience these people endured than any historian can — just as the diary of Anne Frank gave witness of the suffering of the Jews of Europe in World War II." Knyga išleista Vilniuje, 1992. Kietais viršeliais, 255 psl., su spalvotu aplanku. Kaina 15 dol.

Šias knygas galima gauti Darbininko administracijoje. Iki Kalėdų užsisakant, nereikia pridėti persiuntimo mokesčio. Čekius ir užsakymus siųskite: **DARBININKAS** 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207 Tel. (718) 827-1351

SKAUTŲ KŪČIOS KULTŪROS ŽIDINYJE

Kūčias, kurias surengė New Yorko vyr. skaučių židinyje "Vilija", įvyko gruodžio 18 d. Kultūros židinio didžiojoje salėje, Brooklyn, NY.

Tik įžengus į salę, kiekvienas galėjo pastebėti, kad ji buvo ypatingai gražiai išpuošta. Salės išpuošimą, vadovaujant Jonui Jankauskui, Dainai Penikaitėi ir Audrai Gintautaitėi, atliko skautai-lyčiai kandidatai, o stalų papuošimu pasirūpino Josephine Senken.

Į Kūčias atsilankiusius pasveikino ir tolimesnei programai vadovavo skautininkė Vida Jankauskienė.

Salėje šviesas prigesinus, visiems giedant "Tyliąją naktį" buvo atnešta didelė deganti žvakė, kurią, su neuždegtomis žvakėmis, lydėjo skautai. Sustoję scenos priešakyje, kiekvienas iš jų, savąsias žvakes nuo pirmosios užsidegė ir pasakė, su šiomis apeigomis susijusį, prasmingą sakinį, išsiskirstė po salę ir uždegė žvakes, esančias ant kiekvieno stalo. Tai buvo jautrus, simbolinis jungties momentas.

Visiems sustojus maldai, NY skautų kapelionas kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, kalbėjo: "...Amžinojo Tėvo Sūnau, Jėzau Kristau! Tu panorėjai priimti žmogaus prigimtį ir tapti mūsų broliu... Būk mūsų džiaugsmas, viltis ir ramybė, kad visur ir visada jaustumės ir pasiliktume viena per Tave ir su Tavimi..."

Tylos minute pagerbus, šių metų bėgyje mirusius: pirmūną Petrą Jurgelą ir židininę Aldoną Birutienę, lauzant plotkele ir ja viens su kitu dalinantis, buvo pasikeista šventiniais sveikinimais

"Viltis", siuntinių persiuntimo įstaiga Bostone, praneša, kad abu Kalėdų konteineriai jau pasiekė Lietuvą ir siuntiniai jau išvežiojami adresatams. "Viltis" štabas dėkoja visiems, kurie siuntinius siuntė per jų firmą. Visus savo klientus ir visus lietuvius sveikina su Kalėdų šventėmis ir linki sveikų ir laimingų Naujųjų Metų. "Viltis" praneša, kad sekantis konteineris į Lietuvą bus siunčiamas vasario mėn., o sausio mėn. spaudoje vėl bus skelbiama, kada ir kokiose vietovėse siuntiniai bus paaimami.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, 1994 metams paliko tą pačią metinę prenumeratą — \$85 oro paštu. Kiti Lietuvos dienraščiai prenumeratą oro paštu pakėlė 50%. Jau laikas užsisakyti "Lietuvos aidą" 1994 metams arba pratęsti turimą prenumeratą. Čekį \$85 išrašyti: "Lietuvos aidą" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Telef. 708 986-1613.

Ieškoma virėja dėl 120 lovų Slaugos namų, turinti patirties su dietišku maistu ir vadovavimu virtuvės personalui. Kreiptis prisiunčiant savo gyvenimo ir darbo aprašymą:

Matulaitis Nursing Home, 10 Thurber Rd., Putnam, CT. 06260. (sk.)

Antano Masionio atsiminimų knyga "Ateitinių dvasia nepalūžo" gaunama ir "Darbininko" administracijoje, 214 psl. knyga gausiai iliustruota. Kaina \$10, persiuntimo išlaidoms padengti pridėjama \$2. Užsakoma adresu: "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

ir linkėjimais.

Po to, kiekvienas pasiėmęs savo lėkštę, artinosi prie didelio, puošnaus ir turtingo stalo, kuris buvo apdėtas, darbščiu skaučių pagamintais, įvairiais tradiciniais Kūčių valgiais. Esu tikras, kad skirtingų patiekalų buvo daugiau negu 12. Vaišėmis rūpinosi židinietės, vadovaujamos Aldonos Žukienės.

Visiems skaniai pavalgius, su kanklėmis rankose, scenoje pasirodė muzikė Asta Barkauskienė.

Ji, o kartu ir Kūčių dalyviai (buvo išdalinti dainų tekstai) kanklėmis pritariant, padainavo keturias itin senas kalėdines dainas: "Tu kiškeli trumpakoji, lelumo", "Oi atvažiuoja šv. Kalėda", "Laputė lojo, linelius klojo" ir "Sėdi vyrai už stalo". Po to dar buvo sugiedota ir kelios tradicinės kalėdines giesmės. Asta Barkauskienė, dainų ir giesmių tarpuose, įdomiai pasakojo apie kalėdinius papročius ir burtus.

Kūčių dalyviams džiugių šv. Kalėdų ir palaimingų Naujųjų Metų linkėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM. Taip pat šventinius linkėjimus išreiškė buvęs ilgametis NY skautų kapelionas kun. dr. Jonas Pakalniškis ir čia, viešintis iš Lietuvos, Vilniaus skautų vadovas Vygantas Kiulkys.

Vidai Jankauskienei visiems Kūčių dalyviams padėkojus už atsilankymą, pamažu buvo pradėta skirstyti į namus.

Nekreipiant dėmesio, kad salės apšildymo sistema neveikė, susirinkę į Kūčias buvome savos didelės lietuviškos šeimos nariai. Todėl nors ir šaltoje salėje, visiems buvo gera, jauku, šventiška ir šilta.

p. palys

Dokumentinis video filmas BALTIC FIRE, nufilmuotas įvykiuose dalyvavusios Kanados kino režisierės ZOE DIRSE, kuriame vaizduojami įvykiai Lietuvoje ir Latvijoje nuo 1991 m. iki šių dienų. Filmas rodytas Ontario TV ir Prancūzijoje. Mačiusių jį atsiliepimai labai teigiami. Filmo trukmė 50 min. Kaina: 30 dol., plus 5 dol. persiuntimo išlaidoms.

ZOE DIRSE taip pat yra nufilmavusi video filmą apie Lietuvos sportininkų dalyvavimą Barcelonos Olimpijajose, apie pirmąjį Lietuvos istorijoje R. Ubarto Olimpinių aukso medalį disko metimo varžybose ir krepšinininkų medalius. Filmo trukmė 20 min. KAINA: 20 dol., plus 5 dol. persiuntimo išlaidoms. Video juostas galima įsigyti pas autorę:

Zoe Dirse 4481 Esplanade, Apt. 3, Montreal, Quebec, Canada H2W 1T2, Tel. (514) 282-6582. (sk.)

DĖMESIO

Dar turime pilnus kompleksus: Lietuvių Enciklopedijos 37 t., Encyclopedija Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kaina 60 - 80 ct. už svarą. Teirautis:

J. Kapočius, P. O. Box 752 Cotuit, MA 02635 Tel. 1-508-428-6991.

Naujais "Darbininko" skaitytojais galima tapti kiekvieną metų dieną — nebūtina laukti Naujųjų Metų! Nauja prenumerata prasideda nuo užsakymo dienos. Tad "Darbininko" skaitytojais, kurie laikraštį skaito, bet dar neprenumeruoja, kviečiami stoti ir į prenumeratorių šeimą jau šiandien!

Irena ir Vytautas Alksniniai, iš Giraitės, CT, sveikina visus savo draugus, pažįstamus ir bendradarbius šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Danutė ir Antanas Bobeliai Kalėdų švenčių proga sveikina draugus ir pažįstamus, linkėdami visiems džiaugsmo Kalėdose ir sveikatos bei sėkmės Naujuose Metuose.

Vytautas ir Gražina Kamančiai iš Grand Rapids, MI, sveikina visus artimuosius, draugus ir pažįstamus per "Darbininką" ir vietoje kalėdinių sveikinimo atvirukų aukoja lietuviškai spaudai.

Mara ir Vytautas Vygantai iš Dallas, TX, kartu su dukromis Monika iš Chicagos, IL, ir Kristina iš Ithaca, NY, šv. Kalėdų proga sveikina visus savo gimines, bičiulius bei pažįstamus ir linki visokeriopos sėkmės bei Aukščiausiojo palaimos per visus Naujus Metus. Vietoje atvirukų siuntinėjimo skiria auką lietuviškai spaudai.

Marina ir Zigmantas Raulinaičiai sveikina bičiulius ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais. Ta proga skiria auką "Darbininkui" paremti.

Ramutė ir Algirdas Česnavičiai su šeima sveikina visus draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Linki visiems sveikatos, sėkmės ir Dievo palaimos.

Tadas, Aldona, Kristina ir Paulius Savickai linki draugams ir pažįstamiems linksmybų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų.

Laima Šileikytė ir jos vyras John Hood Kalėdų proga sveikina draugus ir pažįstamus, linki visiems laimingų ir sveikų Naujųjų Metų.

Valerija Šileikienė iš Daytona Beach, FL, sveikina savo draugus ir pažįstamus, linki visiems sėkmingų ir laimingų Naujųjų Metų.

Dr. Leimonas Jazukevičius, žinomas galvos ir kaklo vėžio ligų specialistas Vilniuje, atvyksta vieneriems metams į New Yorką. Jis gavo stažavimosi stipendiją garsiam vėžio centre — Memorial Sloan Kettering ligoninėje, Manhattan. Dr. Jazukevičiui reikia arba mažo buto su baldais arba kambario vieneriems metams; gali būti Manhattan arba artimoje apylinkėse. Kas galėtų jam išnuomoti pagaiduojamas patalpas, prašomi skambinti: Lillian (Budris) De-Vincentis, tel. (908) 381-3675. (sk.)

"Darbininko" kalendorius jau išsiuntinėtas skaitytojams gruodžio 9 d. New Yorko apylinkėje skaitytojais jį gavo. Kas norėtų užsisakyti daugiau kalendorių, prašomi kreiptis į "Darbininko" administraciją. Kaina 4 dol.

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Pinigai pervedami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNETTICUT valstijoje 203 232-6600, BOSTONO apylinkėje 508 428-1004. (sk.)